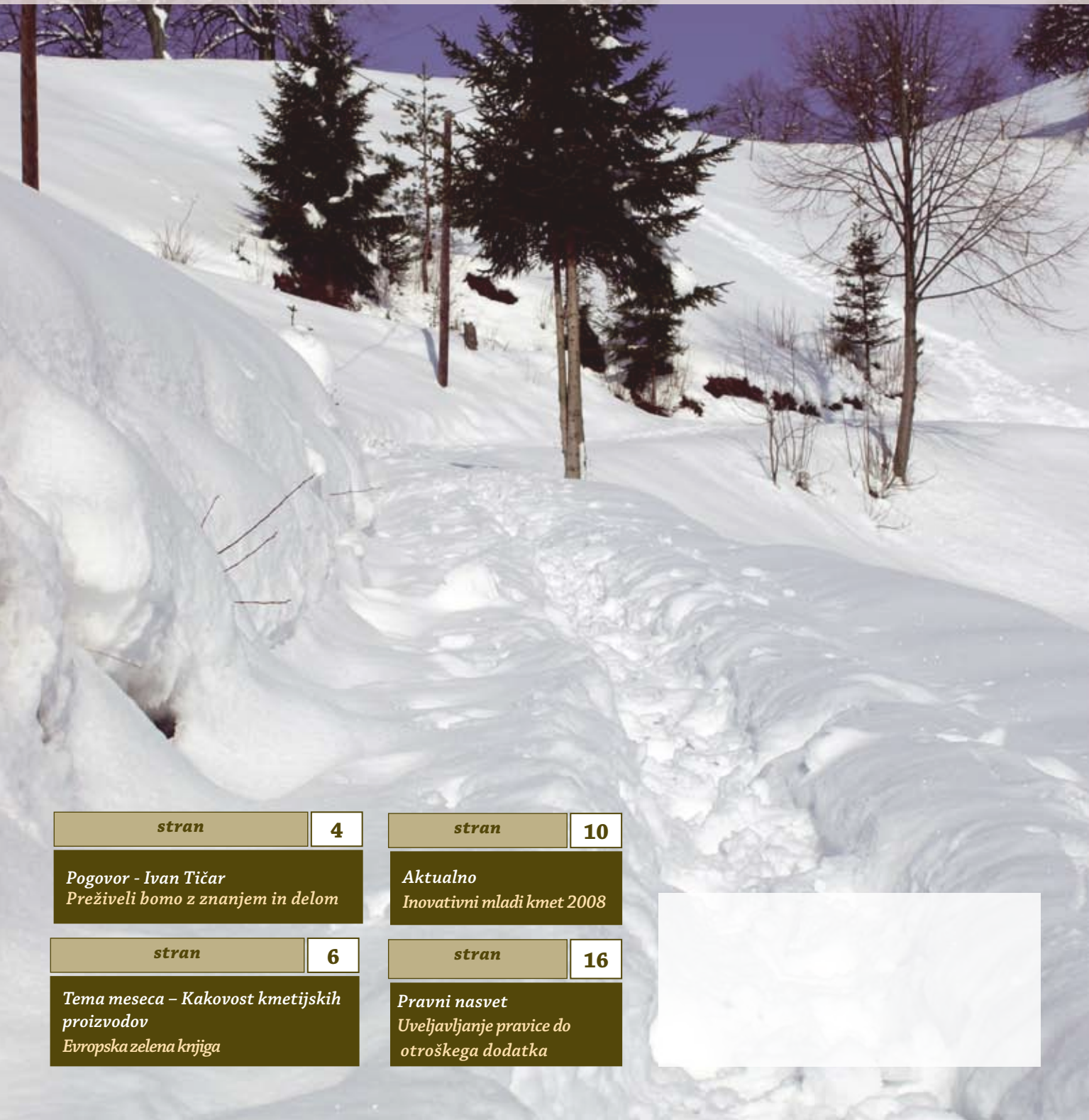


zelena dežela

Glasiló Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije

št. 71, december 2008



stran

4

*Pogovor - Ivan Tičar
Preživeli bomo z znanjem in delom*

stran

10

*Aktualno
Inovativni mladi kmet 2008*

stran

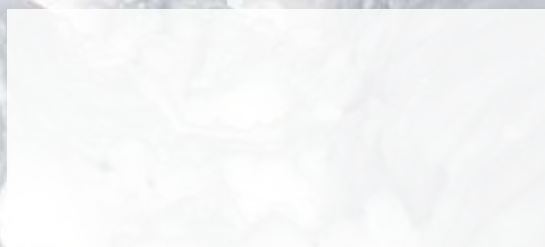
6

*Tema meseca – Kakovost kmetijskih
proizvodov
Evropska zelena knjiga*

stran

16

*Pravni nasvet
Uveljavljanje pravice do
otroškega dodatka*





V letu 2009 se bo preizkusila sposobnost in odločnost KGZS

» CIRIL SMRKOLJ

predsednik

Iztekajo se zadnji dnevi leta 2008. Veliko je bilo postorjenega, še mnogo več dela, če govorim v imenu vodstva KGZS na vseh ravneh, nas čaka v letu 2009. Cilji so veliki in mnoge poti še niso uhojene. Po slabih šestih mesecih dela na mestu predsednika Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije lahko rečem, da tudi moja pot sodi med manj uhojene in bolj naporene. Čeprav se od novega vodstva pogosto pričakuje hitre in velike korake, sem prepričan, da je deset dobro premišljenih čvrstih korakov boljših kot en negotov skok.

Naš cilj je bistveno povečati zadovoljstvo našega članstva z delovanjem zbornice. Želim, da bi vsak član jemal zbornico kot svojo organizacijo, v kateri lahko predstavi svoje težave, predloge in vprašanja. In da ve, da bodo izvoljeni, še posebno pa zaposleni predstavniki zbornice naredili vse, kar je v njihovi moči, da bi bila težava razrešena ali posredovana organom, ki so pristojni za določeno vprašanje. Pot do take zbornice ne bo lahka, a druge poti nimamo. V razmerah raznovrstnih kriz in zato še večje občutljivosti za vsak plačan evro lahko vas, člane zbornice, prepričamo le z dobro organiziranostjo, pravimi prioriteta in visokimi standardi kakovosti, ki jih bomo zahtevali od sebe.

Med vsebinskimi prioriteta mi bi izpostavil vzpostavitev »kartice zaupanja«, s katero bo vsak član KGZS preko ugodnejših pogojev pri različnih storitvah deležen določenih bonitet.

Druga prioriteta je vzpostavitev temeljev za kmečko vzajemno zavarovalnico po avstrijskem vzoru s ciljem, da se poveča delež zavarovanih površin, kultur in rizikov ob čim manjših bremenih za zavarovance.

V organizacijskem smislu bomo v prihodnjem letu vzpostavili sistem, ki bo članom še povečal dostopnost do vseh služb in dejavnosti KGZS ter zagotavljal hitro in sistematično obravnavanje vprašanj in predlogov članov, ki se bodo obrnili na zbornico. Izboljšali bomo dostopnost zborničnih uslug preko interneta in z izobraževanjem spodbujali njegovo uporabo, saj je uporaba zelo preprosta, koristnost pa zaradi dnevne dostopnosti izjemna. Potrudili se bomo, da boste tako preko našega časopisa in naše spletne strani kot preko drugih medijev tekoče obveščeni o vseh stališčih in dejavnostih KGZS.

Kot » kmečki parlament« in partner – kot takega nas vidi tudi novi predsednik vlade Borut Pahor – bomo v odnosih z državo na različnih ravneh dosledno zastopali interese slovenskega kmetijstva, gozdarstva, združništva in agroživilstva. V tem smislu posebno izpostavljam pomen ohranitve najpomembnejših delov slovenskega agroživilstva in kmetijskega bančništva v slovenski lasti oz. vzpostavitev poštenega odnosa v verigi od kmeta do trgovine, ne glede na lastniško strukturo posameznih členov te verige.

Omenil sem le nekaj glavnih ciljev. Verjamem, da se zavedamo, da smo KGZS mi vsi in da bomo uspešni le, če bo vsak prispeval svoj kamenček v mozaik graditve ugleda zbornice, ugleda njenih članov in celotnega slovenskega kmetijstva.

Ob koncu leta se želim zahvaliti vsem skupaj in vsakemu posebej, ki je kakorkoli prispeval za skupno dobro KGZS, slovenskega kmeta, kmetijstva in združništva.

Cenjene članice, spoštovani člani Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije! Naj vam zaželim vesel in blagoslovljen božič, v novem letu pa veliko sreče, zdravja in osebnega zadovoljstva ter čim bolj mirno » plovbo« v letu, ki bo po vseh napovedih precej viharno. Voščim vam tudi ob 26. decembru, Dnevu samostojnosti in enotnosti, saj nas ta praznik spominja na skupno prizadevanje za slovensko osamosvojitve, h kateri ste veliko prispevali tudi mnogi člani KGZS.

IZ VSEBINE

NOVICE

Vodstvo KGZS kmetijskem ministru 3

POGOVOR – IVAN TIČAR

Preživeli bomo z znanjem in delom 4

TEMA MESECA – KAKOVOST KMETIJSKIH PROIZVODOV

Zelena knjiga 6

GOZD IN LES

Gozd in les za trajnostni razvoj Slovenije 9

AKTUALNO

Ervin Žokš – Inovativni mladi kmet 2008 10

S preventivo proti naravnim ujmam 12

Konec pašne živinoreje v obalno-kraški regiji 13

Upravni odbor o zboričnem prispevku 13

DOGAJANJA NA TRGIH

Prيرهja mleka v Sloveniji in cene 14

O cenah električne energije 15

SOCIALNO VARSTVO

Uveljavljanje pravice do otroškega dodatka 16

NAPOVEDNIK IZOBRAŽEVANJ

Napovednik za mesec januar 19

ZAVODI

Sirarske kmetije Nizozemske in Belgije 25

Dnevi kmetijstva Slovenske Istre 26

Odmeven posvet o jagodah 27

Predstavitev delovanja zbornice na novomeškem območju 28

MEDNARODNA DEJAVNOST

Izzivi v kmetijstvu v novih državah članicah EU 29

Evropski utrinki 29

ZA SPROSTITEV

Kuharski recept 31

Zelena dežela je glasilo Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije, Celovška 135, 1000 Ljubljana, tel.: 01/ 513 66 00, faks: 01/ 513 66 50, e-naslov: zelena.dezela@kgzs.si.

Uredništvo: KGZS, Celovška 135, 1000 Ljubljana, tel.: 01/513 66 40, 01/513 66 78.

Odgovorna urednica: mag. Tatjana Čop

Grafično oblikovanje, prelom in izvedba: Kmetijska založba, d.o.o.

Jezikovni pregled: Marjana Cvirn, Tisk: Delo, d. d.

Naklada: 93.000 izvodov. Cena: 0,41 €. Časopis je za člane KGZS brezplačen.

Vodstvo KGZS pri kmetijskem ministru

Predsednik Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije Ciril Smrkolj in v.d. direktorja Igor Hrovatič sta bila 3. decembra na obisku pri novem ministru za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano dr. Milanu Pogačniku.

Na srečanju sta ministru predstavila organiziranost in delovanje zbornice in kmetijske svetovalne službe ter poudarila pomen dobrega sodelovanja z ministrstvom. Ob tej priložnosti so sogovorniki spregovorili tudi o nekaterih tekočih dejavnostih. Izpostavili so pripravo in sprejem programa dela Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije za prihodnje leto in sodelovanje pri nekaterih promocijskih projektih, kot sta mednarodni kmetijsko-živilski sejem v Gornji Radgoni ter svetovno prvenstvo v oranju.

Ciril Smrkolj je izpostavil pomen živinoreje in pričakovanje, da bo ministrstvo temu sektorju v prihodnje posvečalo še več pozornosti. Minister Pogačnik je pojasnil, da ministrstvo že načrtuje pripravo sektorskih strategij, v okviru katerih bo izdelana tudi strategija razvoja živinoreje v Sloveniji.(tv)



V imenu Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije želim vsem članicam in članom blagoslovljene božične praznike, v prihajajočem letu pa obilo zdravja, zadovoljstva, miru in ustvarjalnih dejanj.

Ciril Smrkolj
predsednik

Preživeli bomo z znanjem in delom

Ivan Tičar je med voljenimi predstavniki Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije precej novo ime. Mogoče tudi zato, ker je bil do leta 1998 zaposlen in se ni dejavnije vključeval v razprave o odprtih vprašanjih v kmetijstvu. Letos pa je bil na Gorenjskem izvoljen za predsednika območne enote KGZS Kranj.

Kako gledate na položaj v kmetijstvu in katera so trenutna odprta vprašanja na vašem območju?

Osnovno odprto vprašanje v kmetijstvu so cenovna razmerja. Že vrsto let cene kmetijskih pridelkov padajo, ukrepi kmetijske politike pa izpada dohodka ne nadomeščajo. Pri tem pa cena hrane raste in dobiček se preliva v trgovino, kjer imajo tudi po 40- do 50-odstotne marže, v kmetijstvu pa moramo priti skozi s petimi odstotki razlike ali pa še to ne.

Stroški repromateriala so se v zadnjem obdobju tudi nenormalno povečali. Ko smo pred 25 leti začeli delati hlev, smo ga naredili tako rekoč mimogrede. Sedaj pa ne moremo zgraditi niti jame za gnojvko.

Težave imamo z možnostjo klanja goved in drobnice. Klavnico na Jesenicah so pred tremi leti zaprli, zato so bili v Zgornjesavski dolini prisiljeni voziti govedo na klanje v Škofjo Loko ali v Bohinj. Še vedno pa ni rešeno klanje drobnice. Ob tem naj še povem, kako so se spremenila cenovna razmerja pri zakolu govedi. Včasih si klanje v klavnici plačal z vrednostjo »pete četrti«, torej z vrednostjo drobovine oziroma je stala klavnina približno 100 nemških mark. Sedaj pa sem dal v zakol kravo in stroški klanja so znašali 154 evrov. Če to primerjamo s ceno pred petnajstim leti, se je povečala za 300 odstotkov. Problem so tudi cene kmetijskih zemljišč. V okolici Kranja so veliko kmetijskih ze-



Ivan Tičar, predsednik OE KGZS Kranj

mljišč prodali za gradbene parcele, zato so tudi cene za nakup zemlje, ki bi bila še naprej namenjena kmetijski pridelavi, visoke. Zemlja je predraga in kdor mora sedaj povečati kmetijo, težko kupuje ali najema kmetijsko zemljo. Živinorejske kmetije, ki so vlagale v povečanje obsega prireje, nimajo kapitala za povečanje kmetij, najem hektarja pa stane od 200 do 300 evrov.

Za kmetijstvo na Gorenjskem je ključna živinoreja, ki na ravninskem delu temelji na pridelani koruzi. Ta temelj pa

močno ogroža širitev koruznega hrošča. Kako občutite to težavo?

Za živinorejske kmetije, kjer pridelava krme v veliki meri temelji na koruzi, je pojav koruznega hrošča resen problem. Na našem območju si kmetije pomagajo tako, da živinorejci in zelenjadarji med sabo menjavajo površine in na tak način kolobarijo. Na naši kmetiji smo v večji meri začeli vključevati v kolobar krmna žita – ječmen in tritikalo.

Glede škodljivosti sredstev za čebele menim, da je škoda, da se sredstva za razkuževanje

semena ne morejo uporabljati. Semenarji že imajo težave, saj morajo že pripravljati seme za naslednjo sezono, pa še vedno ni čisto jasno, kaj smejo uporabljati in česa ne.

Bi pa na tem mestu rad povedal, da se premalokrat poudari, da je živinoreja v pogledu rabe kemičnih sredstev okolju prijazna. Uporablja se malo kemije, na travinju tako rekoč nič, v koruzi pa zelo malo. Tu je v primerjavi s poljedelso pridelavo ali pridelavo v trajnih nasadih bistveno manjša raba kemičnih sredstev za varstvo rastlin.

Ukvarjate se s pridelavo krompirja. Kakšen je položaj v tej panogi?

Pred kakima dvema desetletjema je bil krompir v teh krajih paradni konj kmetijstva. Večina hlevov v osemdesetih letih je bila zgrajenih s semenskim ali jedilnim krompirjem. Sedaj pa krompir nima več take veljave, kot jo je imel. Pridelava krompirja se cenovno izide, če ga prodáš neposredno končnemu kupcu, sicer pa je odkupna cena prenizka. Pri pridelavi so tudi težave zaradi strun in krastavosti, zato s krompirjem ni več takega zaslužka, kot je bil v preteklosti.

Škoda je, da pri pridelavi krompirja, kjer smo imeli znanje in tehnologijo, nismo uspeli obdržati ugleda gorenjskega krompirja, oziroma da nismo ustvarili blagovne znamke gorenjski krompir.



Tičarjevi se ukvarjajo s prirejo mleka in pridelavo krompirja. Njihova kmetija je sorazmerno majhna, saj obdelujejo dobrih 10 hektarjev zemlje, od katerih sta približno dve tretjini lastnih, tretjina pa v najemu. Redijo 10 krav črno-bele pasme in vzrejajo telice, letno pa posadijo še do dva hektarja krompirja. V lasti imajo še štiri hektarje gozda.

Kaj kot predsednik OE pričakujete od Kmetijsko gozdarskega zavoda Kranj in kaj od zborničnega urada, da bodo člani na vašem območju bolj zadovoljni?

V teh nekaj mesecih, odkar sem predsednik območne enote, še ne morem biti preveč pameten, saj šele spoznavam sistem.

Zbornični sistem mora še več narediti za izobraževanje kmetov. Pred desetletjem, ko sem nehal hoditi v službo in začel samo kmetovati, se mi to še ni zdelo tako pomembno, sedaj pa sem prepričan, da je le z več znanja možno uspešno kmetovati. Praksa in nova znanja, npr. s področja trženja, so nujna in pogoj za doseganje boljših cen na trgu. Slovenski narod bo preživel z znanjem in delom.

Pred nami so praznični dnevi in novo leto. Kaj bi zaželeli članom Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije?

Najprej želim, da bi kmetijska svetovalna služba čim bolj svetovala kmetom, kmetom pa dobro letino in zdravo živino.

» MARJAN PAPEŽ

Osebna izkaznica območne enote KGZS Kranj

Število članov: 6.812
(7,9 % vseh članov KGZS)

OE KGZS Kranj zajema pet odborov izpostav: Radovljica, Jesenice, Tržič, Škofja Loka in Kranj oz. območje 18 občin.

OE Kranj pokriva gorenjsko statistično regijo. Za Gorenjsko je značilen velik delež hribovskega in gorskega sveta. Kar 65 % vseh površin je v območjih z omejenimi dejavniki za kmetijstvo (OMD). V devetih gorenjskih občinah so vsa kmetijska zemljišča v OMD. Na teh območjih prevladuje živinoreja. Ugodnejši pogoji za kmetovanje so na območju Kranjskega in Sorškega polja, kjer poleg živinoreje prevladuje pridelava krompirja in žit. Na območjih, kjer so ugodnejši pogoji za kmetovanje, je značilen tudi velik urbanistični pritisk na kmetijska zemljišča. Za Gorenjsko je značilna nadpovprečna gozdnatost. Najpomembnejši tržni presežki gorenjskega kmetijstva so mleko, mlado pitano govedo in krompir, na hribovskih in gorsko-višinskih kmetijah pa še les.

Sedež območne enote:
KGZS – Zavod Kranj
Cesta Iva Slavca 1
4000 Kranj
Tel.: 04 280 46 24

ODBORI IZPOSTAV:

Odbor izpostave KGZS Radovljica
Zajema območje občin: Bled, Bohinj, Radovljica in Gorje.

Predsednik OI je Jože Skumavec, podpredsednik Andrej Resman, člani: Anton Avsenek, Anton Berdajs, Anton Dolenc in Jože Soklič.

Tajnik OI: Andrej Varl, KGZS – Zavod Kranj, Enota Lesce, Rožna dolina 50, 4248 Lesce, tel.: 04 535 36 18

Odbor izpostave KGZS Jesenice
Zajema območje občin: Kranjska Gora, Jesenice in Žirovnica

Predsednik OI je Peter Razinger, podpredsednica Andrejka Šebat, člani: Branko Hlebanja, Jožef Alojzij Pezdinik, Janez Šebat, Rafko Žemlja.

Tajnik OI: Tilka Klinar, KGZS – Zavod Kranj, enota Lesce, Rožna dolina 50, 4248 Lesce, tel.: 04 535 36 17

Odbor izpostave KGZS Tržič
Zajema območje občine Tržič

Predsednik OI je Bogomir Bajd, podpredsednik Jožef Perne, člani: Stanislav Cotelj, Drago Česen, Anton Pušavec in Marija Štular

Tajnik OI: Matjaž Meglič, KGZS – Zavod Kranj, enota Križe, Kokrskega odreda 24, 4294 Križe, tel.: 04 595 58 00

Odbor izpostave KGZS Škofja Loka

Zajema območje občin: Gornja vas–Poljane, Škofja Loka, Železniki in Žiri
Predsednik OI je Miloš Stanonik, podpredsednik Franc Kavčič, člani pa so Anton Bogataj, Aleš Dolenc, Viktor Marklej in Dušan Pintar.

Tajnica OI: Majda Luznar, KGZS – Zavod Kranj, enota Škofja Loka, Studenec 5, 4220 Gorenja vas, tel.: 04 511 27 02

Odbor izpostave KGZS Kranj

Zajema območje občin Cerklje na Gorenjskem, Jezersko, Kranj, Naklo, Predvor in Šenčur.

Predsednik OI je Janez Križnar, podpredsednik Tomaž Šink, člani so: Jakob Korenčan, Janko Jeglič, Janez Konc in Tomaž Šifrer.

Tajnik OI: Andreja Teran, KGZS – Zavod Kranj, enota Kranj, Šuceva ulica 27, 4000 Kranj, tel.: 04 234 24 10.

Spletna stran KGZS – Zavoda Kranj:
www.kgz-kranj.si

Evropska Zelena knjiga

Zelena knjiga o kakovosti kmetijskih proizvodov na novo opredeljuje proizvodne standarde, zahteve za kmetovanje in sheme kakovosti. Sklenitev javne razprave je zadnji dan leta 2008.

V Sloveniji smo od nekdanj zadrževali, da je slovenska zakonodaja na področju predelave živil silno zahtevna, da so se v preteklosti tudi na kmetijah zahtevali industrijsko urejeni obrati in skorajda tudi predelava. Kar slabih 75 % družinskih kmetij v Sloveniji ima ekonomsko velikost pod 4 ESU* (4.800 evrov prihodka letno), v starih državah članicah pa je povprečna velikost kar 16,8 ESU (20.160 evrov na leto). Zato je izpolnjevanje zakonskih zahtev v Sloveniji posledično vsaj štirikrat dražje.

Zgoraj navedena zakonodaja je olajšala pridelavo živil na kmetijah. Tako Slovenija sledi trendu EU, ki se zavzema za pestrost živil in raznoliko prehrano.

Vendar pa EU ugotavlja, da ima najzahtevnejšo zakonodajo s področja varstva rastlin, veterine, higiene in kakovosti. Zaradi ohlapnih trgovinskih sporazumov prihajajo na trg Unije živila iz tretjih držav (nečlanice EU), zaradi česar postajajo evropski proizvajalci in pridelovalci nekonkurenčni.

Zelena knjiga so najprej obravnavali posamezni nevladni odbori v Bruslju, obenem pa je bil v vse države članice razposlan poziv k sodelovanju pri oblikovanju predlogov in pripomb.

Ob tem je KGZS dejavno pristopila k oblikovanju pripomb in odgovorov

V letu 2006 je stopila v polno veljavo EU zakonodaja s področja živil, krme, higiene in izvajanja nadzora. KGZS je dejavno sodelovala pri nastajanju podzakonskih aktov. Tako so nastali popusti, ki jih omogoča EU zakonodaja:

- neposredna prodaja kmetijskih pridelkov na območju celotne Slovenije – pri čemer ni potrebna posebna registracija,
- neposredna prodaja primarne krme, za katero kmetijam ni potrebna registracija (zapišejo le izvor/količino zaradi sledljivosti),
- predelava živil živalskega izvora na kmetiji iz lastne reje z enostavnejšim sistemom ureditve in notranjega nadzora (dobra higienska praksa),
- neposredna prodaja primarnih živil živalskega izvora (surovo mleko/jajca/med/ribe – do omejene količine ni potrebna registracija),
- klavnice manjših kapacitet z enostavnejšo ureditvijo,
- odpadne vode, ki nastanejo pri predelavi na kmetiji, se lahko vnašajo v kanalizacijo – ker se obrat ne obravnava kot industrijski,
- male čistilne naprave imajo na koncu ponikanje ali izpust v vodotok,
- kompostiranje lastne rastlinske mase ni predmet ureditve kompostarne in se lahko vrača nazaj na lastne površine,
- živinorejske kmetije, ki imajo sistem gnojevke in ne bodo priključene na kanalizacijo, so pa v območju tako redke poselitve, da niti občine niso dolžne poskrbeti zanje, smejo vmešavati gospodinjske odpadke med gnojevko, ki mora zoreti vsaj šest mesecev preden se vrača na kmetijske površine; pogoj so dovolj velike kapacitete gnojnične jame.

Komisija Evropske skupnosti je sredi oktobra 2008 že objavila predloge, tako imenovano Zeleno knjigo, v kateri obravnava štiri področja:

1. poreklo – tržni standardi (kakovost, manj glede higiene),
2. živila iz tretjih držav (dilema, ali lahko uporabljajo države, ki niso članice EU, logotipe Evropske unije),
3. sheme kakovosti (poreklo, višja kakovost, kot je ekološka pridelava, ipd.),
4. nove sheme – sistemi zagotavljanja kakovosti.

na vprašanja, ki jih odpira Zelena knjiga.

ALI LAHKO ŽIVILA IZ TRETJIH DRŽAV, TO JE NEČLANIC EU, UPORABLJAJO ENAKE OZNAKE KOT ŽIVILA IZ EU?

Če bi želele nečlanice EU uporabljati enako oznako, bi morale imeti že primarno pridelavo enako, kot je v Evropi. To pa je nemogoče. Tako ime-

novana »nonEU« živila v nobenem primeru ne morejo nositi enakih, torej evropskih oznak, saj ne gre za Evropo!

V demokratični in enakopravni družbi ima vsakdo možnost izbire. Samo z navedbo izvora živila in države pakiranja je ta možnost izpolnjena. In nenazadnje ima vsak potrošnik pravico izbrati živilo, ki mu je bolj všeč zaradi določenega okusa oz. načina priprave. Zato je označeva-

nje EU/nonEU neprimerno in ne omogoča potrošniku izbire ter jamstva, kaj zauživa in od kod to prihaja.

ŠTEVILO SHEM – ALI SO POTREBNE NOVE?

Mislimo, da bi nove sheme prinesle več zmede, saj še teh obstoječih ne poznamo dovolj. V izobilju znakov se njihova prepoznavnost in namen izgublja. Zagotavljanje neke doda-

ne varnosti/dobrobiti za potrošnika na eni strani in ugodne cene/boljše za pridelovalca na drugi strani se izgublja s poplavo oznak.

Če potrošnik ni visoko osveščen o shemah kakovosti, jih ne zmore več prepoznati. Zateče se k malodušju do oznak in izgradi lastni sistem.

Trgovci izkoriščajo nastali položaj. Ker pač vsa živila niso oznake, si izborijo še nižjo nabavno ceno, ki ne koristi niti pridelovalcu niti kupcu. Tako ima korist samo trgovec. Za proizvajalca pa je na koncu shema kakovosti visok strošek brez pričakovanega finančnega in prednostnega učinka, kar še posebno velja za izdelke, ki nastajajo na kmetijah. Ob tem pa so ravno živila, predelana na kmetiji, tista, ki prinašajo največjo pestrost živil in posledično prehrane.

Zato je smiselno, da imajo vsa živila, ki prihajajo s kmetij/sirarn pašnih skupnosti/planskih sirarn eno samo skupno oznako.

Označevanje, ki bi bilo regulativno predpisano, ne bi povzročilo dodatnih stroškov pridelovalcu, potrošniku pa bi omogočilo izbiro/nedvoumno ločitev, da gre za živilo, izdelano v malih serijah, ki daje večji hedonski in hranilni doprinos, je pa po izgledu običajno manj privlačno in izven populističnih standardov.

TEŽAVE PRI UČINKOVITOSTI SHEMA KAKOVOSTI

Označevanje posameznih tehnoloških/kemijskih procesov na živilu/izdelku ni smiselno, če upoštevamo podatke raziskav, v katerih je ugotovljeno, da potrošnik vse manj pozna živila, njihovo vlogo v prehrani, kaj šele samo tehnologijo. Uspevajo proizvajalci, ki po-

spešeno in bogato oglašujejo živila, ki običajno ne prispevajo k uravnovešeni, zdravi prehrani s poudarkom na lokalni oskrbi.

V samih shemah je potrebno poenostaviti postopke in jih oceniti. Menimo, da bi kontrola lahko prešla v t.i. samokontrolo, ki jo izvajajo interesne skupine, združenja pridelovalcev in ne zunanja institucija.

Butični proizvajalci se zara-

Kiotskega protokola (zmanjšanje transportov). Oznaka višje kakovosti izdelka iz surovine, ki izvira od drugod, ni sprejemljiva. Potrošnik ne more izbrati živila iz tega območja, ampak samo postopek pridelave – torej je na nek način zaveden, če želi uživati živilo s »poreklom«, kar ni korektno.

Navedba izvora surovine pri geografski označbi, če surovina

EKOLOŠKA ŽIVILA

Enotni trg EU bi lahko v bodoče bolje deloval v primeru večje uporabe skupnega EU znaka za ekološka živila (predvsem, ko bo vzpostavljen nov) v vseh državah članicah. Povečati bo treba dejavnosti na področju promocije ekološkega kmetijstva EU na sploh ter označevanja ekoloških živil v EU, še zla-



Skupni evropski znaki kakovosti se v mnogih državah članicah še ne uporabljajo v zadostni meri. Tudi bolj dosledna raba evropskega znaka za ekološka živila bi pripomogla k razpoznavnosti te zahtevne sheme kakovosti.

di visokih stroškov procedure in vsakoletnega potrjevanja ne morejo vključiti v posamezne sheme, kar posebej velja za predelavo na kmetiji. Tako prihaja do zakonskega absurda, da ravno kmetije, iz katerih po tradiciji izhajajo izdelki višje kakovosti, ne morejo biti vključene v sheme.

Uporaba sheme kakovosti poveča poslovno uspešnost samo v primeru, če so kmetije hkrati lastniki predelovalne industrije.

IZVOR SUROVINE V SHEMAH VIŠJE KAKOVOSTI

Označba brez izvora surovine iz dotičnega območja je v nasprotju z WHO (World human organization)** študijo in trendom lokalne oskrbe ter

prihaja iz drugega predela, ima kratkoročni učinek. Osveščeni potrošnik se ne bo odločil za tovrstno živilo, ampak bo posegel po živilu, kjer je tudi surovina iz istega območja: surovina/območje isto. Dolgoročna zahteva po surovini iz istega območja zagotavlja pestrost »pravih, avtohtonih« izdelkov – vsekakor za potrošnika pomeni pomembno informacijo (tako npr. kupec izve, da je slovenski pršut iz mesa madžarskih prašičev), je pa ta navedba mogoče problematična za pridelovalca oz. industrijo, vendar dolgoročno ohranjanje podeželske funkcionalno.

Sisteme za zaščito bi bilo potrebno prilagoditi in spremeniti postopke za pridobitev in uporabo označb.

sti po vzpostavitvi novega znaka za ekološka živila, ki naj bi ga predvidoma uporabljali od leta 2010 vsi ekološki kmetje Evrope. Poleg tega pa bi morali v bodoče vzdrževati in nadgrajevati postopke kontrol. S skupnim znakom v Uniji bi le še trdneje, dolgoročno ohranili in povečevali zaupanje v ekološko pridelavo. Izvedbena pravila so v novih uredbah dobro opredeljena in bolj pregledna kot doslej. Potrebno jih je le še dosledno izvajati v vseh državah članicah.

Na ravni Unije in Slovenije bi morali bolj dejavno sodelovati pri ozaveščanju in izobraževanju kupcev o načinu pridelave kmetijskih pridelkov in jih

seznaniti z zahtevami glede kakovosti posameznih pridelkov in proizvodov ter njihovimi posebnostmi in označbami.

Zavedati se moramo, da prevladujejo veletrgovine in proizvajalci, ki podpirajo genetsko spremenje-

tno predrage, zato tudi ne zaživijo v toliki meri kot bi lahko. Ko se obdobje podpore za določeno shemo konča, shema zamre, ker je učinek sheme mnogo manjši od stroškov, posebno še za predelavo na kmetiji.



Potrošnika bi morali navaditi na to, da je pri izbiri jedi pozoren tudi na postopke, po katerih so živila pridelana oz. predelana.

na živila z dveh vidikov: ekološka živila so dražja zaradi narave pridelave/predelave ter so za oko manj privlačna; kapital za oglaševanje, s katerim se usmerja potrošnika, pa imajo ravno podjetja, ki podpirajo genetsko spremenjeno hrano.

Zato so potrebni zakonski vzvodi, ki upoštevajo neenak položaj pridelovalcev in predelovalcev ekoloških živil.

PROBLEM UPORABE SHEM

Problemi, na katere želimo opozoriti, so:

- podobnosti znakov in imen,
- predelovalci imajo previsoke stroške glede na obseg predelave, tudi ni prav, da je to njihov strošek,
- potrebna je dejavnejša udeležba organizacij pridelovalcev oz. predelovalcev. Sheme so za kmetije absolu-

Promocija ne doseže učinka, če kmet nima sredstev za plačevanje zunanjih kontrol, zato je smiselno, da se:

- pocenijo kontrole in izkaže večji poudarek samokontroli in kontroli v okviru organizacij predelovalcev z občasnim preverjanjem kontrolnih organizacij,
- sofinanciranje kontrol podaljša obratno sorazmerno glede na obseg proizvodnje ali stroške za preverjanje izpolnjevanja zahtev prevzame EU, v primeru odstopanja od zahtev pa jih krije kršitelj - proizvajalec, ki je vstopil v shemo in zahtevanih dejstev/parametrov ne izpolnjuje.

Po sklenjenih dopolnitvah Zelene knjige bo sledilo oblikovanje tako imenovane Bele

Če se vam je porodila še kakšna pripomba ali predlog, lahko sami dejavno sodelujete do srede, 31. decembra 2008, na naslovu:

AGRI-QUALITY@ec.europa.eu

ali:

Green Paper 'Quality'

Directorate General for Agriculture and Rural Development

European Commission

B-1049 Bruxelles/1049 Brussels

ali vstopite v spletni dokument, kjer lahko neposredno vnašate pripombe:

<http://ec.europa.eu>



Prekmurska gibanica in nekateri drugi pekovski tradicionalni izdelki so pridobili nacionalni certifikat, drugi pa se zanj potegujejo. Pri vseh pa gre za najbolj zahtevno shemo – zajamčena tradicionalna posebnost oz. označba tradicionalnega ugleda.

knjige, v kateri bodo že nakazane smeri spremembe zakonodaje z obravnavanega področja. Predvidoma bodo sredi leta 2009 oblikovani in sprejeti tudi prvi zakonski akti na ravni EU. Zato je dejavno sodelovanje pri nastajanju neobvezujočih dokumentov toliko pomembnejše, da bodo prihodnji EU predpisi dolgoročno omogočili in zagotovili izvajanje slovenskega modela kme-

tijstva in s tem ponudbo prvovrstnih izdelkov, ki jih naše podeželje ponuja.

» GABRIJELA SALOBIR-VILAR
s sodelavci kmetijsko-gozdarskih zavodov

Gozd in les za trajnostni razvoj Slovenije

KGZS se zavzema za celovito prestrukturiranje lesne panoge.

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije je 3. novembra podpisala Pismo o nameri za izvedbo strateškega panožnega projekta »Gozd in les za trajnostni razvoj Slovenije«. »Pri razvoju podeželja je v gozdarstvu še veliko neizkoriščenih možnosti. Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije se zavzema za bolj učinkovito izkoriščanje gozdnih virov in večjo dodano vrednost v lesni industriji, kar posledično pomeni višje prihodke,« je ob tem poudaril direktor Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije Igor Hrovatič.

Slovenija sodi med prve tri

z lesom najbogatejše evropske države. Več kot 60 % njene površine je pokrite z gozdom. Gozdarska in lesnopredelovalna panoga sta v Sloveniji med gospodarskimi panogami z najdaljšo tradicijo. Samo lesna panoga zaposluje 20 tisoč ljudi. Žal je njena trenutna proizvodnost na ravni 20 tisoč evrov na zaposlenega, kar je premalo, in panoga se spopada z resno krizo, katere posledice je utrpelo kar nekaj posledično uspešnih podjetij. To je le nekaj vzrokov, da se je GZS – Združenje lesne in pohištvene industrije lotilo projekta »Gozd in les za trajno-

stni razvoj Slovenije«, ki naj bi v naslednjih letih pripomogel k celovitem strateškem prestrukturiranju panoge in načrtnemu vlaganju v inovacije, znanje in razvoj.

»V Združenju lesne in pohištvene industrije verjameмо, da je v lesu, predvsem v luči doseganja okoljskih zavez, prihodnost. Za doseganje nujno višje dodane vrednosti lesa ter nadaljnji razvoj slovenske lesnopredelovalne panoge je potrebno takojšnje celovito strateško prestrukturiranje panoge, kar je glavni cilj projekta,« zatrjuje vodja projekta Igor Milavec. Pri

tem sta pomembna tvorno sodelovanje lesne in gozdarske panoge ter močna podpora države. V projektu tako poleg ključnih nosilcev sodelujejo lesarji, gozdarji, Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije, pričakuje se pomoč države.

Veliko evropskih držav se že zaveda pomena gojenja in uporabe lesa, posebno dejavna pri osveščanju porabnikov je Avstrija. »Javnosti je treba predstaviti prednosti tega materiala pri varovanju okolja in porabi energije. Verjameмо v uspeh projekta in z veseljem vam bomo pomagali,« je projekt podprl Heinz Gach, predstavnik proHolz Steiermark iz Avstrije, eden izmed podpisnikov Pisma o nameri.

»TATJANA VRBOŠEK

Številne prednosti uporabe lesa v različne namene, predvsem pri gradnji bivanjskih hiš, potrjujejo številne raziskave. Tako prav les zaradi omejenosti okolja postaja material številka ena. Za izdelke iz lesa se potrebuje sorazmerno malo energije, na drugi strani je les akumulator ogljikovega dioksida.



Podpisniki pisma o nameri, s katerim se začneja projekt, so: GZS – Združenje lesne in pohištvene industrije; GZS – Združenje za gozdarstvo; Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta – Oddelek za lesarstvo; Slovenska gozdno-lesna tehnološka platforma; Zveza lesarjev Slovenije; Skupnost lesarskih šol; Lesarska šola Maribor, Višja strokovna šola; Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije; CEI Bois; proHOLZ Steiermark ter Southeast and Central European Network of Forest-Based Clusters.

Ervin Žokš – Inovativni mladi kmet 2008

Razglasitev IMK ob 15. obletnici delovanja ZSPM

V Domu II. slovenskega tabora v Žalcu je 6. decembra potekala slovesna prireditev ob 15. obletnici delovanja Zveze slovenske podeželske mladine in razglasitev Inovativnega mladega kmeta leta 2008.

Nosilki razpisa drugega izbora inovativnega mladega kmeta sta Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije in Zveza slovenske podeželske mladine. Na razpis so se lahko prijavi nosilci ali lastniki kmetijskih gospodarstev, ki jih odlikujejo nove zamisli ter nove metode dela in tehnologij na kmetijskih gospodarstvih. Letošnji dobitnik tega laskavega naziva je Ervin Žokš iz Lenarta, ki bo Slovenijo zastopal na evropskem izboru Inovativnega mladega kmeta leta 2010. Komisijo je med drugim navdušil s svojimi inovacijami s področja strojništva, s pomočjo katerih zmanjšuje porabo fosilnih goriv in s tem prispeva k čistejšemu okolju ter manjši porabi goriv.

Zveza slovenske podeželske mladine (ZSPM), ki združuje 56 društev podeželske mladine, je bila ustanovljena na občnem zboru 3. aprila 1993 v Kranju. Njene korenine segajo prek Zveze slovenske kmečke mladine do mladih združenj. Njihovo delo je od ustanovitve dalje spremljala kmetijska pospeševalna oziroma svetovalna služba. Od začetnih aktivnosti, ki so bile pretežno usmerjene v ustanavljanje društev, je sodelovanje kmalu preraslo v vsebinsko strokovno delo, ki mlade usmerja k oblikovanju kmetijske politike in razvoja podeželja, ohranjanju tradicionalnih vrednot in skrbi za kulturno krajino ter jim nudi možnosti aktivnega vključevanja v sisteme demokratičnega odločanja. ZSPM je tudi polnprav-

na članica Evropskega združenja podeželske mladine (Rural Youth) in Evropskega združenja mladih kmetov CEJA. V imenu ZSPM je ob 15. obletnici delovanja zveze njen predsednik Rok Sedminek podelil priznanja in zahvalo vsem dosedanjim predsednikom zveze: Cvetki Mavrič, Metodi Senica, Bogomiru Vnučecu, Danijelu Rihtariču, Martinu Mavsarju, Alojzu Štuhecju in Matjažu Glavanu.

» **ANDREJA KRT STOPAR**



Marjan Golavšek,
podpredsednik Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije

»Mladi so nosilci razvoja podeželja. Odlikujejo jih številne ideje, ki so osnova za razvoj. Izbor Inovativnega mladega kmeta je korak v pravo smer. V imenu Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije čestitam Zvezi slovenske podeželske mladine za 15. let njenega uspešnega delovanja in si želim, da bi tudi v bodoče dobro sodelovali. Saj veste – v slogi je moč!«



Namen izbora Inovativni mladi kmet je vzpodbuditi mlade, da pokažejo svojo inovativnost in pozitiven vpliv njihovih zamisli na razvoj in zaščito okolja. Letos je svoje inovativne projekte prijavilo pet mladih gospodarjev.



Irena Friškovec, specialistka za hmeljarstvo, KGZS – Zavod Celje

»Na območju Spodnje Savinjske doline je v društvo podeželske mladine vključenih 165 mladih. Izbor Inovativnega mladega kmeta ocenjujem kot pozitivno akcijo. Prvi inovativni kmet prihaja z območja Spodnje Savinjske doline, zato poteka letošnja razglasitev na našem območju. Pomembna vloga društev podeželske mladine je združevanje vseh mladih, ki živijo na podeželju. V našem društvu je okoli 30 odstotkov mladih, ki ne prihajajo s kmetij. Mladi od kmetijskih svetovalcev potrebujejo zgolj spodbudo. Različne aktivnosti, ki jih počno skupaj, pa omogočajo prijetno druženje, številna prijateljstva, pozitivno usmeritev ter razlog za življenje na podeželju.«



Jože Murko, koordinator za delo z društvi mladih na podeželju, KGZS – Zavod Ptuj

»Vesel sem, da prihaja letošnji inovativni kmet z našega območja, kar je tudi dokaz dobrega dela kmetijskih svetovalcev. Ervin je član Društva podeželske mladine Slovenske gorice – Lenart, ki deluje pod strokovnim vodstvom Cvetke Bogdan, svetovalke za kmečko družino in dopolnilne dejavnosti Oddelka KGZ Ptuj za kmetijsko svetovanje v Lenartu. Verjamem, da bo odlično zastopal barve Slovenije tudi na evropskem izboru.«

Predstavitev kandidatov za izbor Inovativnega mladega kmeta 2008

Milan Bizjan, Podgrajska cesta 9/c, Ljubljana

Gospodari na živinorejsko-sadjarški kmetiji na obrobju Ljubljane, kjer se je leta 1997 pričel ukvarjati tudi s turistično dejavnostjo – izletništvo na kmetiji. V letu 2004 je uredil še devet ležišč in registriral kmetijo z nastanitvijo. Inovativna zamisel Milana Bizjana je oblikovanje turistične ponudbe »V Ostrovrharjevi deželi« s tematsko pohodno potjo, kjer se pohodniki naučijo svežega zraka, lepega razgleda in okrepcajo z lokalno, doma pridelano hrano in pijačo. Na Ostrovrharjevem pohodu sodelujejo okoliški kmetje in rokodelci ter Mestna občina Ljubljana. Na kmetiji izvajajo naravoslovne dneve za učence in dijake. Podjetno in okoljsko osveščeno delo kmetije Bizjan je zaokrožen sistem kmetovanja, ki vključuje pridelavo, predelavo in prodajo na lastni kmetiji. Celotno gospodarstvo je ogrevano na biomaso. Z vidika razvoja turizma je območje Podgrada zaradi svojih naravnih danosti in neokrnjenosti zelo privlačno in ekonomsko perspektivno.

Robert Kadivec, Hrastje 166, Kranj

Gospodari na dobrih 26 hektarov veliki kmetiji, ki je usmerjena v pridelavo zelenjave. Kot dopolnilno dejavnost izvajajo predelavo zelenjave (kisanje zelja in repe), vzgojo okrasnih rastlin in vzgojo sadik zelenjave. V prihodnosti nameravajo povečati pridelavo zelenjave in urediti ogrevanje vseh poslopij in rastlinjakov na biomaso. Prijavljeni projekt predstavlja primer dobre prakse, kako kmetija postane energetsko in ekonomsko učinkovitejša. Konkurenčnost in ekonomsko uspešnost kmetije namerava Robert izboljšati z izgradnjo vrtnega centra, ki bi olajšal prodajo okrasnih rastlin in sadik. Kmetija je izrazito tržno usmerjena (manjša poraba fosilnih goriv za ogrevanje, manjši strošek goriva – lesa, prodaja energije za ogrevanje na lokalnem trgu, prodaja na domu), kar je s stališča ekonomskega učinka in potenciala zaposlovanja zglodno zastavljeno.

Danilo Libnik, Jamnica 6, Prevalje

Kmetija leži na strmih bregovih pod Peco in je usmerjena v intenzivno rejo krav molznic in prašičerejo. Imajo tudi manjši ekstenzivni sadovnjak. Registrirali so dopolnilno dejavnost predelava sadja in izdelava peciva in nameravajo investirati v ureditev prostorov za turistično dejavnost ter razviti prodajo darilnega programa Dobrote izpod Pece. S tem programom želijo povezati okoliške kmetije, ki bi sodelovale s svojimi izdelki v prodaji pod blagovno znamko »Dobrote izpod Pece«. Inovativna ideja Danila Libnika se kaže v razvoju dopolnilnih dejavnosti, ki na tradicionalni kmetiji hribovskega sveta poleg osnovne dejavnosti – prireje mleka omogoča preživetje šestčlanski družini in nudi dve delovni mesti. Kmetija izkazuje vitalnost in razvojno naravnost.



Letošnji Inovativni mladi kmet Ervin Žokš s soprogo. Spoznala sta se prav na srečanjih ZSPM in imata tri otroke.

Gregor Ušen, Zgornje Gruškovje 6, Šempeter v Savinjski dolini

Zaradi slabega dohodka so prašičerejsko usmerjeno kmetijo usmerili v konjerejo. Danes je to vzorno urejena kmetija za vzrejo in vzgojo jahalnih konj. Kot dopolnilno dejavnost ima Gregor registrirano ježo živali, lokalni turistični vodnik ter izdelavo komposta. Z izgradnjo pokrite jahalnice je zagotovljeno nemoteno opravljanje dopolnilne dejavnosti, ki jo nameravajo razširiti s terapevtskim jahanjem za osebe s posebnimi potrebami. S svojo ponudbo in urejenostjo je vzor mladega kmeta, ki je s preusmeritvijo tradicionalne panoge v konjerejo dosegel boljši dohodkovni položaj, večje osebno zadovoljstvo in v Savinjsko dolino prinesel privlačno turistično ponudbo.

Ervin Žokš, Zgornji Žerjavci 28, Lenart

Ervin Žokš živi in dela na družinski izletniško-turistični kmetiji. Ukvarjajo se z živinorejo in opravljajo storitveno dejavnost s kmetijsko mehanizacijo. Kmetija ima nekaj vinogradov za potrebe izletniške kmetije. Čeprav je kmetija majhna, si je svojo prihodnost zagotovila z opravljanjem storitev s kmetijsko mehanizacijo in dopolnilno dejavnostjo izletniške kmetije, kjer obiskovalcem postrežejo z izključno doma pridelano hrano. Mladi kmet Ervin Žokš je s svojo inovativnostjo na področju mehanizacije optimiziral sejnalnik pšenice, balirko za seno, kosilko in razkopalnik sena, izdelal je mizo za obrezovanje parkljev – skratka, lahko rečemo, da na kmetiji ni mehanizacije, kateri Ervin ne bi pridal inovacij. Njegove zamisli združljivosti opravljanja več postopkov z novimi kombinacijami so trajne in okolju prijazne, omogočajo zmanjšanje porabe energije in manj prehodov po parceli. Manjša je poraba goriva in učinkoviteje izkoriščen delovni čas, kar daje ugodne ekonomske učinke in večje možnosti za tržno usmerjenost.

S preventivo proti naravnim ujmam

Predstavljeni so prvi izsledki raziskovalnega projekta »Analiza upravljanja s tveganjem zaradi toče z uporabo atmosferskih modelov in dreves odločanja«. Tveganje zaradi pojava toče se med območji razlikuje, letno je v Sloveniji na kmetijskih kulturah med 20 in 30 milijoni evrov škode po toči.

V Sloveniji nimamo razvitega sistematičnega pristopa k reševanju in zmanjševanju škode po toči z neurjem. Zato so pred tremi leti na KGZS – Zavodu Maribor ob sodelovanju strokovnjakov Fakultete za kmetijstvo Maribor (FKBVM) in Agencije Republike Slovenije za okolje (ARSO) zastavili ciljno raziskovalni projekt »Analiza upravljanja s tveganjem zaradi toče z uporabo atmosferskih modelov in dreves odločanja«. Prve izsledke so v začetku oktobra predstavili na KGZS - Zavodu Maribor.

Toča vsako leto samo na kmetijskih kulturah v Sloveniji povzroči med 20 in 30 milijoni evrov škode. Direktor mariborskega zavoda in vodja projekta dr. Stane Klemenčič je povedal, da so z raziskavo želeli prispevati k zmanjševanju tveganj, zlasti s poudarkom na blaženju učinkov podnebni sprememb, tako z zavarovanji kot uporabo zaščitnih mrež, ter s tem postaviti okvire za bolj stabilne dohodke v kmetijstvu.

Po besedah dr. Marka Žagarja z ARSO so najprej določili najbolj tvegana območja s točo, za zdaj zgolj za območje severovzhodne Slovenije, saj imajo le v tem delu razpoložljivi radar na Lisci. V nadaljevanju so lahko na podlagi pridobljenih podatkov izdelali model za ocene posameznih alternativ upravljanja s tveganji.

Drugi soavtor raziskave dr. Črt Rozman s FKBVM pa je pojasnil, da so predhodni izračuni pričakovanih vrednosti modela pokazali, da so te višje pri tistih kombinacijah, v katere je vključeno tudi zavarovanje. Sicer pa

lahko po njegovih besedah uporabnik pri izračunih stopnje tveganja za pogostost pojava škode po toči izbira kombinirani model zavarovanja in protitočnih zaščitnih mrež.

Žagar je dodal, da je model dejavnega branjenja s protitočnimi mrežami ekonomsko upravičen v glavnem na območjih z večjim tveganjem za točo in pri specializiranih pridelovalcih.

V PRIHODNJE PROGRAM Z JAVNIM DOSTOPOM

V prihodnje nameravajo izdelati javno dostopen program, ki bo opredelil stopnjo tveganja po lokaciji kmetijskega gospodarstva, katastrske občine in kmetijske kulture. To bo prva informacija investitorju in pridelovalcu o stopnji tveganja pri zagotavljanju ekonomske učinkovitosti pridelave, zagotovo pa bo zanimiva tudi za zavarovalnice pri določanju premije za kmetijska zavarovanja v prihodnosti.



Avtorji raziskave (od leve): Mark Žagar, Stane Klemenčič in Črt Rozman.

SISTEM KMETIJSKIH ZAVAROVANJ

Kmetijska zavarovanja so še precej nedorečena. Ena od možnosti je sistem vzajemnega zavarovanja, ki je že uveljavljen v Avstriji. Ta bi pridelovalcem prinesel znižanje stroškov zavarovanja in možnost povečanja zajema kmetijskih površin v zavarovanje. Druga možnost je ustanovitev sozavarovalnega sklada po vzoru Španije in še nekaterih držav, v katerem se obstoječe zavarovalnice dogovorijo za enoten pristop pri oblikovanju zavarovalnih pogojev v kmetijstvu, pri čemer pa jim mora biti osnovni cilj zniževanje stroškov zavarovanja, širitev vrste tveganj in povečevati zajem zavarovanih kmetijskih površin.

RAZMISLITI O BOLJ RACIONALNI PORABI JAVNIH SREDSTEV

Podnebne spremembe kažejo na povečanje pogostosti ekstremnih vremenskih dogodkov, kar od države zahteva sistemske korake prilagoditve kmetijske proizvodnje na vremenske spre-

membe. Država mora vzpostaviti pravne okvire za zmanjševanje tveganja in vzpostavitev trga orodij za upravljanje s tveganji.

S stališča učinkovite porabe proračunskih sredstev stroka ocenjuje, da je poraba smiselna le ob upoštevanju ugotovitev stopnje tveganja po GERK-u in stopnji občutljivosti posamezne kulture na škodo po toči. Tako bi uspešneje obvladovali tveganja na lokacijah z najvišjimi tveganji in v strategijo upravljanja vključevali nacionalno in lokalno finančno pomoč. Linearna razdelitev državnih pomoči prispeva le k novemu nezadovoljstvu in ne rešuje najbolj prizadetega.

Za uspešen razvoj kmetijstva mora slovenska politika zagotoviti optimalno porabo državnih sredstev. V primeru zavarovanja gre za sofi-

Toča s premerom 1,6 cm se pojavlja približno 14-krat redkeje kot toča s premerom 0,8 cm. Toča s premerom 0,5 cm (kar je meja za definicijo toče) se pojavlja 2,7-krat bolj pogosto kot toča s premerom 0,8 cm. Se pravi, da pada toča s premerom 1,6 cm le v enem dogodku od sedemintridesetih.

nanciranje premije, ki je pridelovalci sicer ne bi finančno zmogli in zato ne bi sklenili zavarovanja. Z dokončnim prehodom reševanja kmetijskih škod na zavarovalni sistem bi se številne težave (dolgotrajno sprejemanje interventnih zakonov, izvajanje popisa škode in končno usklajevanje, likvidnost proračuna za izplačila in sama izplačila, s katerimi na koncu ni zadovoljen nihče) prenesli na to specializirano in bolj usposobljeno ustanovo.

»MARJAN PAPEŽ

Konec pašne živinoreje v obalno-kraški regiji

Živinorejci na našem območju se zadnja leta srečujemo z velikimi težavami, ki jih predstavljajo škode od zavarovanih vrst živali. Že pred osmimi leti so se začele pojavljati škode zaradi velikih zveri, kot sta medved in volk, ter škode po krokarcju.

Navkljub prizadevanjem rejcev za večjo zaščito svojih živali s postavitvijo elektro mrež okrog pašnikov, vgradnjo dodatnih žic v elektro ograjo (7 žic), namestitvev pastirskih psov na pašnike ter zapiranjem ovc preko noči se škode iz leta v leto povečujejo. To pa predvsem zaradi tega, ker lastnik zavarovanih živalskih vrst oziroma država zavarovane vrste živali slepo ščiti in jim daje prednost pred kmetijstvom.

Kmetje smo naredili vse, kar je v naši moči, in skrajni čas je, da začne ukrepati tudi država.

Zahtevamo, da država takoj začne dejavno upravljati s popu-

lacijami zveri na osrednjem območju velikih zveri, izven tega območja pa se mora sprostiti celoletni odstrel zavarovanih vrst živali, ki povzročajo prekomerno škodo, da bi škode zmanjšali na še znosno raven.

Druga težava, s katero se srečujemo, je posebnost naših kraških gmajn. Iz leta v leto se borimo z MKGP-jem, Agencijo za kmetijske trge in razvoj podeželja, njihovimi kontrolorji in kmetijskimi inšpektorji za pravičen status naših kraških pašnikov, ki so res posebnost v Sloveniji. Dosegli smo, da je MKGP naročil študijo o kra-

ških pašnikih, ki naj bi bila že narejena. Prepričan sem, da študija upravičuje večjo poraščenost naših gmajn z drevjem, predvsem pa z grmičevjem. Študija bo prav gotovo tudi pokazala, da je največja obremenitev teh površin 0,2 GVŽ na hektar, kar rejci vemo že iz lastnih izkušenj.

Rejci zaradi vsakodnevnih pokolov naših živali in stalnih kontrol ter administrativnega krčenja naših gmajn že obupujemo in izgublamo voljo do kmetovanja. V kolikor se bo ta trend nadaljeval, je pašna živinoreja pri nas zapisana propa-

du. Gmajne se bodo ponovno zaraščale, povečala se bo požarna ogroženost. Država se mora odločiti za povišan odstrel zveri in ureditev statusa kraških gmajn ali pa naj nam pove, da nas ne potrebuje in naj si najdemo drug način preživetja.

Morda bi pa kmetje lahko dobili službe kot vodiči na safariju po zaraščenem zverinjaku, imenovanem slovenski kras?

»EVGEN GERŽELJ,
podpredsednik Društva rejcev
drobnice krasa in Istre

Upravni odbor o znižanju zborničnega prispevka

V začetku decembra je potekala četrta redna seja upravnega odbora Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije, na kateri so govorili o aktualni problematiki v kmetijstvu.

V začetku decembra je potekala četrta redna seja upravnega odbora (UO) Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije (KGZS). Upravni odbor je razpravljal o stopnjah ter načinih in rokih zbiranja zborničnega prispevka Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije za leto 2009 in predlagal, da se stopnje zborničnega prispevka znižajo za 15 odstotkov.

Spregovorili so tudi o pobudi za oceno ustavnosti 4. odstavka 12. člena Zakona o Kmetijsko gozdarski zbornici Slovenije, ki omejuje mandate za izvolitev v organe zbornice. UO KGZS meni, da je omejevanje mandata za vse obvezne organe zbornice neustavno in predlaga, da se omejitev mandata na največ dvakrat zaporedoma ohrani le pri funkciji predsednika in pod-

predsednika zbornice.

Obravnavali so tudi program dela in finančni načrt Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije in kmetijsko gozdarskih zavodov za leto 2009 in ugotovili, da je primeren za obravnavo na svetu KGZS. Upravni odbor je obravnaval tudi programe dela območnih enot KGZS in jih z dopolnitvami iz razprave predlagal svetu KGZS v obravnavo.

UO KGZS se je seznanil s političnim dogovorom na svetu ministrov Evropske unije o pregledu reforme Skupne kmetijske politike in neugodno ocenjuje sprejeti politični dogovor na področju povečanja mlečnih kvot.

O vprašanju podelitve koncesij za upravljanje z divjadjo UO KGZS poziva MKGP, da zadrži razpis za podelitev koncesij za upravljanje z

divjadjo, ker meni, da je za podelitev koncesije potrebno soglasje lastnikov gozdov in kmetijskih zemljišč. Upravni odbor zato poziva ministrstvo, da ustrezno spre-

ni lovsko zakonodajo in upošteva lastnike gozdov in kmetijskih zemljišč.

»MARJAN PAPEŽ

Davčna zakonodaja

Zavezanci morajo posredovati podatke v elektronski obliki

Od 1. januarja 2009 bodo morali vsi zavezanci za davek (srednja in velika podjetja ter samostojni podjetniki posamezniki, male gospodarske družbe, mikro družbe in posamezniki, ki samostojno opravljajo dejavnost) vse vrste davčnih obračunov, ki so jih v skladu z veljavno zakonodajo dolžni predložiti davčni upravi, posredovati izključno v elektronski obliki preko sistema eDavki (<http://edavki.durs.si>). Dodatne informacije so na voljo na spletni strani davčne uprave www.durs.gov.si in <http://edavki.durs.si>, nekaj osnovnih informacij pa lahko zavezanci dobijo tudi na spletnem naslovu eDavki.durs@gov.si ali po telefonu (01) 400 01 45.

Prireja mleka v Sloveniji in cene

Do oktobra 2008 je bila količina v Sloveniji odkupljenega mleka 442.083 ton. Kljub vedno večji kakovosti mleka, pa naša povprečna cena še vedno zaostaja za povprečno evropsko ceno.

Prireja mleka je v Sloveniji ena najpomembnejših kmetijskih dejavnosti, zato je njen obstoj ključen za ohranitev podeželja. Seveda brez ustrezne povezanosti celotne verige od njive do mize ne gre. V sektorju reje krav molznic je zaznati trend upadanja števila rejcev, povečevanje povprečne velikosti črede, dvig povprečne mlečnosti in izboljševanje kakovosti mleka.

Kljub povečevanju povprečne mlečnosti je ta še vedno nižja kot je povprečna mlečnost držav Evropske unije. V Sloveniji je struktura mlečnih kmetij sorazmerno neugodna, saj do 80 tisoč kilogramov mleka letno oddaja 80 odstotkov kmetij, na območjih z omejenimi dejavniki pa se proizvede 62 odstotkov vsega mleka. Glavni razlogi za tako stanje so razpršena posestna struktura, velikost in starost kmetijskih objektov in starostna struktura populacije. Zato je potrebno dvigniti konkurenčnost kmetij in uskladiti delovanje slovenskega agroživilstva s tistim v najbolj razvitih gospodarstvih Evrope.

Zaradi sprememb v pridelavi mleka in zaradi povečanega povpraševanja v svetovnem merilu se je dolgoročno pojavila potreba po prireji večjih količin mle-

ka. To je postavilo obstoj mlečnih kvot pod velik vprašaj. EU komisija se je odločila, da ne pripravi podaljšanja mlečnih kvot po obdobju 2015, kar dejansko pomeni, da bodo kvote z 31. marcem 2015 ukinjene. Zaradi lažjega prehoda v tako stanje so v okviru pregleda

Po Evropi se vrstijo protesti kmetov proti padanju cen mleka in nizkim cenam govejega mesa. Medtem ko se je cena govejega mesa v Sloveniji od začetka novembra še zniževala, so tudi mlekarnice že napovedale zniževanje cene mleka. S tem se bo ekonomski položaj naših rejcev še poslabšal, zato smo v Kmetijsko gozdarski zbornici Slovenije proti kakršnemu koli zniževanju odkupnih cen mleka in mesa. Glede na to, da se stroški prireje na znižujejo, zniževanje odkupnih cen ni upravičeno.

Skupne kmetijske politike sprejeli ukrepe, imenovane »soft landing« ali mehak pristonek. Ti ukrepi nam prinašajo povečanje obstoječih kvot v višini 1 odstotek letno. To pomeni bistveno zmanjšanje plačila dajatev (kazni za preseženo kvoto), saj obračun za kvotno leto 2007/2008 predvideva plačilo kazni v višini 338,7 mio evrov. Največji plačnik je kot ponavadi Italija s 160 mio evrov in 5,6-odstotno prekoračitvijo, Nemčija s 101 mio evrov in 1,3-odstotno prekoračitvijo, Avstrija z 23 mio

evrov in 3,2-odstotno prekoračitvijo, Nizozemska s 40 mio evrov in 1,3-odstotno prekoračitvijo ter Irska z 11 mio evrov z 0,7-odstotno prekoračitvijo. V primeru 5-odstotnega povečanja mlečne kvote so te kazni dejansko ukinjene.

KAJ TO POMENI ZA CENO MLEKA?

Višina kazni v Italiji znaša v povprečju 1,49 evrocena na kilogram mleka. V primeru ukinitve tega plačila (ob enakih stroških) bo imel kmet dodaten zaslužek v tej višini (kar je malo verjetno) ali pa bo prišlo do znižanja odkupne cene v tej višini (kar je veliko bolj verjetno). Ker Slovenija prodaja skoraj tretjino mleka v Italijo, se lahko v bodoče ta trend zniževanja cene prenese tudi v Slovenijo. Na proizvodno ceno vplivajo predvsem

stroški krme, tako doma pridelane (cena goriv in gnojil) kot tudi kupljene (cena žit). Trenutno se v Evropi po podatkih LTO cena mleka po avgustovskem vrhu zopet znižuje, kar je posledica pritiska mlekarn zaradi predvidenih nižjih cen žit in nižje cene goriva. Slovenska cena še vedno zaostaja za povprečno evropsko in tudi avstrijsko, kjer so pogoji pridelave podobni našim. Žal pa ugotovljamo, da se nižje cene žit in goriv v Sloveniji ne odražajo tudi v nižjih cenah mineralnih gnojil in krmil, saj so se stroški blaga in storitev v preteklih mesecih celo povečali, medtem ko so cene mleka ostajale na enaki ravni.

V letošnjem letu (prvih desetih mesec) je bilo odkupljenih 442.083 ton mleka, od tega so domače mlekarnice predelale 305.340 ton mleka, kar predstavlja samo 69 odstotkov prireje. Ostalo mleko je bilo prodano v tujino. Zato si bo potrebno še dodatno prizadevati za povezanost celotne verige od njive do mize in ob ustreznem razrezu končne cene pošteno razdeliti deleže vseh udeležencev v verigi.

»UROŠ ZGONEC
»NEVA PAJNTAR

Prikaz čiščenja pašnih površin

V soboto, 10. januarja 2009, bo v Senožečah prikaz strojev za čiščenja pašnih površin. Agrarna skupnost Gabrče Senožeče organizira dogodek v sodelovanju z Veterinarsko fakulteto, Zavodom za gozdove Slovenije, Kmetijsko gozdarsko zbornico Slovenije, Biotehniško fakulteto ter Gozdnim gospodarstvom Postojna. Agrarna skupnost želi prikazati možne rešitve ter predloge za gospodarjenje s kraškimi pašniki in urejanje specifičnega prostora Krasa.

Vabljeni!

O cenah električne energije za gospodinjstva pri različnih dobaviteljih

V prejšnji številki Zelene dežele smo obljubili, da bomo naredili primerjalno analizo vseh postavk cene električne energije pri različnih dobaviteljih, ki prodajajo električno energijo gospodinjstvom.

Na slovenskem trgu je deset dobaviteljev, ki odjemalcem na podlagi sklenjenih pogodb dobavljajo električno energijo in so za svojo dejavnost pridobili licenco za dobavo. Od tega pet dobaviteljev dobavlja električno energijo tudi gospodinjstvom (Elektro Celje d.d., Elektro Gorenjska, Elektro Ljubljana, d.d. Elektro Maribor d.d. in Elektro Primorska d.d.).

virov, ponujajo tudi posebne ponudbe (pakete), kjer gospodinjstva lahko plačujemo še »dodatek« za energijo, ki je proizvedena iz obnovljivih virov energije, in s tem prispevamo k ohranjanju okolja. Kljub temu, da si seveda vsi želimo ohranjanje okolje, pa nas vedno višji življenjski stroški silijo k temu, da varčujemo in imamo čim nižje izdatke, zato si v nadaljevanju tega članka pogledimo le podatke o cenah osnovne

jenja električne energije, ko veljajo manjše dnevne tarifne postavke (MT) v nočnem času in med vikendi in prazniki, večje dnevne tarifne postavke (VT) pa veljajo od ponedeljka do petka med 6. in 22. uro (razen v poletnem času med 7. in 23. uro pri tistih odjemalcih, ki nimajo krmilne naprave z možnostjo programske nastavitve prilagajanja na poletni čas). Manjša tarifna postavka je precej nižja od večje oz. enotne tarifne postavke, zato je smiselno dvotarifno merjenje pri tistih odjemalcih, ki želimo varčevati z električno energijo tudi tako, da porabo električne energije čim bolj koncentriramo na čas manjše tarifne postavke (npr. uporaba pralnega, sušilnega in pomivalnega stroja). Če želimo preiti z enotarifnega na dvotarifno merjenje, je potrebno merilno mesto opremiti z ustrezno merilno-krmilno napravo. Za prehod z dvotarifnega na enotarifno merjenje pa je potreben popis stanja števca in prilagoditev merilne opreme na merilnem mestu odjemalca. Stroški prehoda z enotarifnega na dvotarifni način merjenja in obratno bremenijo odjemalca.



Od 1. julija 2007 imamo gospodinjstvi odjemalci možnost izbrati drugega dobavitelja električne energije, če z obstoječim dobaviteljem nismo zadovoljni, ne glede na kraj bivanja. Za zamenjavo dobavitelja se največkrat odločimo zaradi nižje cene pri drugem dobavitelju, možni razlogi za zamenjavo pa so tudi drugi pogoji, ki jih ponujajo dobavitelji, kot npr. odpovedni rok, plačilni pogoji in dodatne storitve (na primer svetovanje pri racionalizaciji porabe).

Pri oskrbi z električno energijo se uporabniki lahko odločamo za ponudbe dobaviteljev tudi glede na vir, iz katerega je le-ta proizvedena (fosilna goriva, obnovljivi viri energije, jedrsko gorivo). Poleg osnovnih paketov oz. klasične ponudbe, kjer dobavitelji dobavljajo električno energijo, ki je proizvedena iz različnih

oz. »klasične« oskrbe z električno energijo, to je brez dodatka za t.i. »zeleno« energijo.

Končna cena, ki jo plača odjemalec, vključuje ceno električne energije (določa jo dobavitelj), omrežnino (določa jo Javna agencija RS za energijo), dodatke k omrežnini (določa jih Vlada Republike Slovenije), trošarino in DDV.

CENA ELEKTRIČNE ENERGIJE, KI JO DOLOČA DOBAVITELJ

Cena električne energije, ki jo določa dobavitelj, je odvisna od tega, ali gre za enotarifno ali dvotarifno merjenje električne energije, in od količine porabe.

Odjemalci lahko izbiramo med enotarifnim načinom merjenja električne energije, ko je cena ne glede na uro in dan v tednu enaka (ET), in dvotarifnim načinom mer-

NA CENO ELEKTRIČNE ENERGIJE, KI JO DOLOČA DOBAVITELJ, PA POMEMBNO VPLIVA TUDI PORABA.

Dobavitelji, ki so že povišali cene (Elektro Gorenjska, Elektro Ljubljana in Elektro Primorska), od podražitve dalje za večjo povprečno dnevno porabo zaračunajo še »dodatek«.

Pri Elektro Gorenjska obstajajo štiri osnovni paketi, ki jih ponujajo gospodinjstvom. Osnovni paket 1 je namenjen odjemalcem, ki z električno energijo ravna redno varčno (porabijo le cca 100 kWh/meseč), osnovni paket 2 je namenjen večini odjemalcev v gospodinjstvih, ki imajo običajno porabo, osnovni paket 3 in 4 pa sta namenjena odjemalcem, ki imajo večjo porabo električne energije. Cene po paketih so različne (v osnovnem paketu 4 je le-ta za cca 100 % višja kot v osnovnih paketih 2 in 3). Poleg tega

DOGAJANJA NA TRGIH

za porabo, ki je višja od 10 kWh/dan oz. več kot 3.650 kWh/leto, k osnovni ceni posameznega paketa zaračunajo še dodatek za visoko porabo, ki znaša 0,017 EUR/kWh brez DDV oz. 0,0204 EUR/kWh z DDV. Odjemalci moramo plačati tudi dodatne storitve, ki jih ta dobavitelj nudi (kontrolni obračun, izdelavo kopije računa, izpis odprtih postavk).

STROŠKI ZA UPORABO OMREŽJA IN TROŠARINA

Cena za uporabo omrežij je cena, ki jo odjemalec električne energije plača za dostop do omrežja, in zajemna omrežnina, ki jo določa Javna agencija RS za energijo, ter dodatke

k omrežnini, ki jih določa vlada.

Cena, ki jo bomo plačali glede na obračunsko moč, znaša 0,66179 EUR/kW/mesec. Omrežnina pa se obračuna glede na porabo in znaša za večjo dnevno tarifo 0,03731 €/kWh, manjšo dnevno tarifo 0,02924 €/kWh in enotno dnevno tarifo 0,03462 €/kWh. Trošarina znaša 0,001 €/kWh. Zgoraj navedene cene so brez 20 % DDV.

IN KAKO NAJ UPORABNIKI SEDAJ VEMO, KATERI DOBAVITELJ JE ZA NAS NAJCENEJŠI?

Na to vprašanje je težko odgovoriti, saj je izredno pomembno, kakšno priključno moč ima

mo in kakšna je naša poraba. V tem trenutku sta najcenejša dobavitelja, ki še nista podražila električne energije - to sta Elektro Celje in Elektro Maribor, vendar pa to verjetno ne bo dolgo, kajti tudi ta dva napovedujeta podražitev v prihodnjem letu.

Ker pa nas kljub temu zanima, kateri od dobaviteljev, ki so cene že podražili, je najugodnejši, smo pregledali nekaj primerov izračunov stroškov za elektriko za različne obračunske moči in različne porabe pri dvotarifnem merjenju. Iz analize teh obračunov lahko vidimo, da različna poraba pri isti obračunski moči lahko spremeni dejstvo, pri katerem

dobavitelju bomo plačevali manj.

Zaključimo lahko, da uporabniki, ki ne vemo točno, koliko energije bomo v prihodnje porabili (česar pa ne ve nihče), ne moremo izračunati, kateri dobavitelj je za nas najugodnejši. Glede na obračunsko moč, obstoječo porabo in ocenjeno bodočo porabo pa si lahko na spletni strani Javne agencije RS za energijo z aplikacijo »Primerjalnik ponudb« (<http://www.agen-rs.si/sl/>) ocenimo mesečni in letni znesek stroškov električne energije in določimo za nas najugodnejšega dobavitelja.

»DARJA PIPAN

Elektro Ljubljana

Pri Elektro Ljubljana imajo za osnovno oskrbo cene določene glede na tarifne postavke (MT, VT ali ET), odjemalcem pa zaračunajo dodatek glede na razred dnevne porabe (pet razredov). V najvišjem razredu (nad 24 kWh dnevne porabe) znaša ta faktor 2,0, kar pomeni, da so cene osnovne oskrbe zato višje za 100 %. Odjemalcem zaračunajo tudi ostale storitve (obračun električne energije na zahtevo odjemalca, prepis računa, izpis prometne kartice ali odprtih postavk, izdaja opomina) ter dodatne storitve (»spremljaj svojo porabo«, »poišči potratneža«).

Elektro Celje

Pri Elektro Celje, kjer cene veljajo od 1. januarja 2008, ponujajo štiri klasične pakete glede na količino (stopnjo) odjema. Cene posameznih tarifnih postavk v II. in III. stopnji so enake, enotna tarifna postavka je v I. stopnji odjema nekoliko nižja, v IV. pa precej višja kot v II. in III. stopnji. Zaračunajo tudi ostale storitve, tako kot pri že zgoraj omenjenih dobaviteljih, in dodatne storitve (»preveri porabo«).

Elektro Primorska

Podobno obračunavanje električne energije ima tudi dobavitelj Elektro Primorska. Ceno osnovne oskrbe, ki je sicer malenkostno nižja kot pri dobavitelju Elektro Ljubljana, je potrebno zmnožiti s faktorjem glede na razred povprečne dnevne porabe električne energije (štirje razredi). V najvišjem razredu (nad 21 kWh) znaša faktor 1,8. Zaračunajo tudi kontrolni obračun, prepis računa in izdajo opomina.

Elektro Maribor

V Elektro Maribor ponujajo odjemalcem različne pakete; poleg paketa osnovne oskrbe je zanimiv tudi paket »varčujem«, kjer za drugo in tretjo stopnjo odjema ponujajo nižjo ceno manjše tarifne postavke, cena večje tarifne postavke pa je višja kot pri osnovni oskrbi. Tudi pri Elektru Maribor veljajo cene od 1. januarja 2008.

SOCIALNO VARSTVO

Uveljavljanje pravice do otroškega dodatka

S strani nekaterih naših članov smo bili deležni vprašanj s področja uveljavljanja pravice do otroškega dodatka. Zato smo se v tej številki odločili predstaviti postopek uveljavitve pravice do otroškega dodatka ter hkrati opozoriti na najbolj pogoste težave, ki se pojavljajo v zvezi s slednjim.

OTROŠKI DODATEK

Gre za denarni prejemek, ki v skladu z Zakonom o starševskem varstvu in družinskih prejemkih (ZZDP, Uradni list RS, št. 110/06 UPB2, 110/08 ZSDP-C, v nadaljevanju: zakon) sodi med družinske prejemke. Poleg otroškega dodatka zakon med družinske prejemke uvršča še starševski dodatek, pomoč ob rojstvu otroka, dodatek

za veliko družino, dodatek za nego otroka in delno plačilo za izgubljeni dohodek.

Otroški dodatek je dopolnilni prejemek družine, saj se z njim staršem oziroma otroku zagotovi dopolnilna denarna sredstva za preživljanje, vzgojo in izobraževanje, kadar dohodek na družinskega člana ne presega 99 % povprečne plače v Republiki Sloveniji v preteklem koledarskem letu oziroma predpreteklem, če se otro-

ški dodatek uveljavlja v mesecu januarju, februarju ali marcu.

POSTOPEK UVELJAVLJANJA PRAVICE DO OTROŠKEGA DODATKA

Pri uveljavljanju pravice do otroškega dodatka je, poleg zakona, potrebno upoštevati tudi Pravilnik o postopkih za uveljavljanje pravic do družinskih prejemkov (Uradni list RS, št. 31/08, v nadaljevanju: pravilnik), ki je

stopil v veljavo v začetku letošnjega aprila.

UPRAVIČENEC DO OTROŠKEGA DODATKA

Pravico do otroškega dodatka lahko uveljavlja eden izmed staršev ali otrok sam, če je že polnoleten, in sicer na obrazcu DP-3 – Vloga za uveljavitev pravice do otroškega dodatka. Uveljavlja jo lahko za otroka, ki ima v Republiki Sloveniji prija-

SOCIALNO VARSTVO

vljeno prebivališče in še ni dopolnil 18 let starosti oziroma 26 let, če se šola ter le izjemoma dlje.

KJE IN KDAJ JE POTREBNO UVELJAVITI PRAVICO DO OTROŠKEGA DODATKA

Vloga za uveljavitev pravice do otroškega dodatka se vloži pri krajevno pristojnem centru za socialno delo glede na otrokovo stalno prebivališče. Če pravico uveljavlja otrok sam, je pristojen center za socialno

delo na območju njegovega stalnega prebivališča.

Pravico do otroškega dodatka je po novem mogoče uveljaviti kadarkoli v koledarskem letu in ne le do zakonsko določenega roka. Prizna pa se s prvim dnevom naslednjega meseca po vložitvi vloge, ob predpostavki, da so izpolnjeni vsi pogoji za njeno priznanje. V kolikor se vloga vloži 90 dni po rojstvu otroka, velja izjema, saj se v takem primeru pravica prizna z mesecem rojstva otroka.

V izogib zgoraj opisani nevšečnosti glede vmesne ukinitve pravice do otroškega dodatka svetujemo, da pozorno preberete odločbo o dodelitvi pravice do otroškega dodatka, iz katere je razvidno trajanje pravice, višina otroškega dodatka ter morebitne dodatne zahteve glede izpolnjevanja pogojev (npr. predložitev potrdila o šolanju v času prejemanja otroškega dodatka).

DOHODKI, KI JIH JE POTREBNO NAVESTI V VLOGI, TER PRILOGE

V vlogo je potrebno vpisati vsoto vseh bruto dohodkov vseh družinskih članov za isto koledarsko leto (skupni dohodek družine). Skupni dohodki družine so vsi dohodki, ki so vir dohodnine (npr. plače, pokojnine ...), transferni dohodki (npr. štipendije, denarna pomoč za brezposelnost ...) ter drugi dohodki (npr. prejemki za študentsko delo, preživnine, dedi-

Na kratko o pravici do otroškega dodatka:

- uveljavlja jo eden od staršev oz. druga oseba ali otrok sam, če je že polnoleten;
- vloži se na obrazcu DP-3 – Vloga za uveljavitev pravice do otroškega dodatka;
- vloži se pri krajevno pristojnem centru za socialno delo, glede na stalno bivališče otroka;
- v vlogi je potrebno navesti dohodke vseh družinskih članov;
- pravica se prizna za dobo enega leta;
- pravico je mogoče uveljaviti do otrokovega 18. leta starosti oz. do 26. leta, če se šola in le izjemoma dlje.

Pravica se prizna za dobo enega leta, zato je vsako leto potrebno vložiti novo vlogo. Pri tem opozarjamo, da je novo vlogo potrebno vložiti v mesecu, v katerem se izteče pravica do otroškega dodatka. V nasprotnem primeru namreč lahko pride do ukinitve pravice do otroškega dodatka. Slednje pojasnjujemo s primerom:

Mati vloži vlogo za svojega otroka letos v decembru. Ker izpolnjuje vse formalne pogoje za dodelitev pravice do otroškega dodatka, se ji ta pravica prizna od 1. januarja 2009 do 31. decembra 2009. Da bi se mati izognila vmesni ukinitvi pravice do otroškega dodatka, mora novo vlogo vložiti naslednje leto decembra. V kolikor jo bo vložila januarja 2010, se ji bo nova pravica priznala šele v februarju 2010, v januarju 2010 pa ne bo upravičena do otroškega dodatka.



ščine ...). Ni pa potrebno vpisovati pomoči, prejete ob rojstvu otroka, otroškega dodatka, dodatka za nego otroka, dodatka za pomoč in postrežbo ter varstvenega dodatka, dohodkov, ki jih oseba prejema za oskrbo otroka v rejniški družini, dohodkov od občasnega dela invalidov, ki so vključeni v institucionalno varstvo in jih pridobivajo zunaj oblika redne zaposlitve, in solidarnostne pomoči, saj se le-ti dohodki po zakonu ne všttevajo v skupne dohodke družine.

Na tem mestu bi želeli posebej opozoriti na težave, ki jih imajo naši člani ob uveljavljanju otroškega dodatka pri upoštevanju višine dohodkov iz dopolnilnih dejavnosti na kmetiji

Pod šifro 108, kamor je namreč potrebno vpisati navedene dohodke, je v skladu s pravilnikom potrebno napisati znesek vseh prihodkov iz dopolnilne dejavnosti, zmanjšan za normirane odhodke.

Po novem ni več potrebno prilagati potrdila o šolanju za otroke do 18. leta starosti. Ta priloga je zahtevana le še v primeru uveljavljanja pravice do otroškega dodatka za otroka, starejšega od 18. let. Prav tako je omenjeno potrdilo centru za socialno delo potrebno predložiti tudi v času prejemanja otroškega dodatka, če otrok v tem času dopolni 18 let. V kolikor pa bi želeli uveljavljati pravico do otroškega dodatka za otroka, starejšega od 26 let, je obvezno potrebno priložiti tudi mnenje izbranega zdravnika o daljši bolezni ali poškodbi za otroka.

ZA KONEC

Spodaj dodajamo preglednico, iz katere je razvidna višina mesečnega otroškega dodatka za posameznega otroka. Zneski iz preglednice se usklajujejo dvakrat letno z rastjo cen življenjskih potrebščin po podatkih Statističnega urada Republike Slovenije, in sicer v juliju in v januarju.

Družinski člani so:

- zakonec ali zunajzakonski partner,
- otrok, pastorek, otrok zunajzakonskega partnerja ali posvojenec, ki živi z vlagateljem in ga je ta ali njegov zakonec oz. zunajzakonski partner dolžan preživljati,
- vnuk, nečak, varovanec, ki nima staršev ali pa jim je bila roditeljska pravica odvzeta in živi z vlagateljem ter ga je ta dolžan preživljati,

- starši vlagatelja, zakonca ali zunajzakonskega partnerja, če so le-ti vlagatelja dolžni preživljati.

» URŠKA AHLIN GANZITI

Dohodek na družinskega člana v % povprečne plače RS	Znesek otroškega dodatka za posameznega otroka		
	1. otrok	2. otrok	3. in naslednji otrok
Do 15 %	110,41	121,45	132,50
Nad 15 % do 25 %	94,40	104,36	114,25
Nad 25 % do 30 %	71,95	80,41	88,85
Nad 30 % do 35 %	56,74	64,75	72,90
Nad 35 % do 45 %	46,40	54,15	61,85
Nad 45 % do 55 %	29,40	36,80	44,15
Nad 55 % do 75 %	22,05	29,40	36,80
Nad 75 % do 99 %	19,20	26,56	33,91



ZVEZA ZA TEHNIČNO KULTURO SLOVENIJE



SVETOVNO ORGANIZACIJO ORAČEV

V SODELOVANJU S

**PRIREJA ENO IZMED NAJVEČJIH
PRIREDITEV NA SVETU**



Slovenija 2009
Moravske Toplice, 4. - 5. september 2009

**56. WORLD PLOUGHING CONTEST
SVETOVNO PRVENSTVO V ORANJU**

OBIŠČITE NAŠO SPLETNO STRAN IN SE NAROČITE NA
BREZPLAČNO PREJEMANJE NAŠEGA ELEKTRONSKEGA
GLASILA »SPO novice«

www.spo2009.si



DEŽELNA BANKA SLOVENIJE

Že nekaj časa se ukvarjam s kmetijsko dejavnostjo. Za razširitev le-te potrebujem nov traktor, ki stane 70.000 EUR, vendar bi nujno potreboval 40.000 EUR dodatnih sredstev. Kako mi lahko pomagate v Deželni banki Slovenije?

V Deželni banki Slovenije imamo nadvse ugodno ponudbo za kmete - nudimo vam kredit z obrestno mero že od 6-mesečni EURIBOR + 2,20 %.

Primer izračuna:
 Znesek kredita: 40.000 EUR
 Odplačilna doba: 10 let
 Obrestna mera: 6-mesečni EURIBOR + 2,20 %
 Anuiteta: 442,28 EUR
 Stroški odobritve: 150 EUR
 Zavarovanje: hipoteka (zastava nepremičnine)
 EOM*: 6,25 %

* Izračun Efektivne obrestne mere (EOM) je narejen na dan 8. 12. 2008 in je informativne narave.

Vabimo vas, da se ogledate v katerikoli izmed 88 enot Deželne banke Slovenije, kjer vam bomo z veseljem podrobno predstavili produkte in vam naredili dodatne izračune. Informacije o ponudbi so vam na voljo tudi na spletnem naslovu www.dbs.si in na brezplačni telefonski številki DBS FON 080 17 55 vsak delovni dan med 8. in 16. uro.





www.dbs.si

NAPOVEDNIK IZOBRAŽEVANJ

Kmetijsko gozdarski zavod Celje

Dodatne informacije dobite na telefonih: ¹03 898 82 70, ²03 749 10 60, ³03 710 17 80, 03 710 17 83, 03 710 17 86, ⁴03 490 75 82, 03 490 75 80, ⁵03 42 55 514, ⁶02 883 99 14, 02 883 99 12, 02 883 99 10, ⁷02 824 69 20, 803 734 08 71, ⁸03 818 30 42, ⁹03 818 30 43, 03 818 30 32, 03 818 30 41, 03 818 30 44, ¹⁰03 759 18 50, ¹¹02 871 06 80, ¹²03 839 09 10.

Datum	Naslov	Vrsta	Lokacija	Ura
7. 1. 2009	Vodenje FADN knjigovodstva	Ne velja za SKOP/KOP	Sejna dvorana KZ Šaleška dolina, Metleče 7, Šoštanj ¹	9.30
8. 1. 2009	Pravni posli v zvezi s kmetijami, FADN – vodenje, obdelava podatkov itd.	Ne velja za SKOP/KOP	Sejna soba KKGZ – Področna zadruga Prevalje Trg 67, 2391 Prevalje ⁷	10.00
8. 1. 2009	Dobra kmetijska praksa pri gnojenju, Dušik: pomembno hranilo rastlin in onesnaževalec podtalne vode, Gnojilni načrt v poljedelskem kolobarju, Gnojenje na zavarovanih območjih	SKOP/KOP – predavanje	TK Lopan, Stari trg 19, 3215 Loče ¹⁰	9.00
9. 1. 2009	Uporaba računalnika in spletnih strani na kmetijskih gospodarstvih, Pomen strukturnega obroka za prežvekovalce	SKOP/KOP – REJ - prikaz in predavanje	Kulturni dom Šmartno ob Paki, Šmartno ob Paki 72, Šmartno ob Paki ¹	9.30
9. 1. 2009	Dezinsekcija, dezinfekcija, deratizacija v ekoloških rejah, Zajedavci domačih pašnih živali	SKOP/KOP – EK - predavanje	Sejna soba zadruge Dravograd, Meža 27, Dravograd ¹¹	9.00
13. 1. 2009	Novosti v varstvu zelenjave in predstavitev pripravkov za varstvo rastlin v ekološki pridelavi, ki se lahko uporabljajo v integriranem vrtnarstvu	SKOP/KOP – IVR - predavanje	Sejna soba Kmetijsko gozdarskega zavoda Celje, Trnovelska cesta 2, 3000 Celje ³	9.00
13. 1. 2009	Do naravne oskrbe rastlin z dušikom z vmesnim posevkom metuljnic oz. DTM, Dušik: pomembno hranilo rastlin in onesnaževalec podtalne vode, Ohranjanje in povečanje organske snovi na njivskih površinah, Ohranjanje in izboljšanje strukture tal na njivskih površinah	SKOP/KOP – predavanje	Kulturni dom Vojnik, Celjska cesta 23 a, Vojnik ⁴	10.00
13. 1. 2009	Dezinfekcija, dezinfekcija in deratizacija v ekološki rejah, Reja živali na ekoloških kmetijah, Pregled stanja ekološkega kmetijstva v Sloveniji, povpraševanje po ekoloških živilih	SKOP/KOP – predavanje	Kulturni dom Ljubno ob Savinji Ljubno ¹²	10.00
14. 1. 2009	Deteljno-travni njivski kolobar, Do naravne oskrbe z dušikom z vmesnim posevkom metuljnic oz. DTM, Tehnologija setve in primerne TDM za trajno zatavljanje njivskih površin	SKOP/KOP – KOL, ZEL, ZIP - predavanje	Kulturni dom Šmartno ob Paki, Šmartno ob Paki 72, Šmartno ob Paki ¹	9.30
15. 1. 2009	Nekatere strupene rastline in znaki zastrupitev pri domačih živalih v ekološki živinoreji, Dezinsekcija, dezinfekcija in deratizacija v ekoloških rejah	SKOP/KOP – predavanje	Dvorana občine Šentjur, Mestni trg 3, Šentjur ²	10.00

15. 1. 2009	Tehnologija rabe travinja, Območja Natura 2000, Do naravne oskrbe rastlin z dušikom z vmesnim posevkom metuljnic oz. deteljno-travnih mešanic	SKOP/KOP – predavanje	Kulturni center Rogaška Slatina ⁹	10.00
15. 1. 2009	Pridobitev ustreznih dovoljenj za gradnjo objektov	Ne velja za SKOP/KOP	Sejna dvorana KZ Šaleška dolina, Metleče 7, Šoštanj ¹	9.30
16. 1. 2009	Osnovno izobraževanje iz FADN knjigovodstva	Ne velja za SKOP/KOP	Sejna soba zadruge Dravograd, Meža 27, Dravograd ¹¹	9.00
20. 1. 2009	Predstavitve novosti v tehnoloških navodilih za integrirano vrtnarstvo, Rezultati kontrole integrirane pridelave zelenjave in ukrepi za odpravo ugotovljenih pomanjkljivosti	SKOP/KOP – IVR - predavanje	Sejna soba Kmetijsko gozdarskega zavoda Celje, Trnovelska cesta 2, 3000 Celje ³	9.00
20. 1. 2009	Siliranje trave, Pomen strukturnega obroka za prežvekovalce, Predstavitve različnih tehnologij reje krav molznic	SKOP/KOP predavanje	Gostilna Kovač, Podgorje pri Slovenj Gradcu 50 A ⁶	10.00
21. 1. 2009	Tehnologija pridelave pečkarjev, Praktični prikaz: zimska rez	SKOP/KOP	Dvorana KZ Gotovlje ³	9.00
21. 1. 2009	Koristni in škodljivi organizmi v rastlinski pridelavi v luči spremenjenih klimatskih razmer, Ohranjanje in povečanje organske snovi na njivskih površinah, Ohranjanje in izboljšanje strukture tal na njivskih površinah	SKOP/KOP	Dvorana občine Šentjur, Mestni trg 3, Šentjur ²	10.00
21. 1. 2009	Osnovno izobraževanje iz navskrižne skladnosti	SKOP/KOP – navzkrižna skladnost	Sejna soba KKGZ – Področna zadruga Prevalje, Trg 67, 2391 Prevalje ⁷	9.00
21. 1. 2009	Siliranje trave, Pomen strukturnega obroka za prežvekovalce, Tehnologija rabe travinja	SKOP/KOP – predavanje	Kulturni center Laško ⁸	10.00
21. 1. 2009	Preureditev hlevov za krave dojilje pri prehodu iz vezane v prosto rejo, Predstavitve različnih tehnologij reje telet in govejih pitancev, Hlevi z zunanjo klimo	SKOP/KOP – predavanje	Kulturni dom Rogatec ⁹	9.00
21. 1. 2009	Uporaba plemenjakov na kmetiji	SKOP/KOP – REJ - predavanje	Kulturni dom Šmartno ob Paki, Šmartno ob Paki 72, Šmartno ob Paki ¹	9.30
22. 1. 2009	Tehnologija pridelave pečkarjev, Praktični prikaz zimska rez	SKOP/KOP – predavanje	Kmetija Andrej Zdošek, Ponikva 74a, Šentjur ²	10.00
22. 1. 2009	Uredba 834/07 iz ekološkega kmetovanja in izvedbena pravila, Predstavitve koncepta, pravnih podlag nadzora kmetij v ekološki pridelavi ter delovanja organizacij za kontrolo v ekološki pridelavi – dan s kontrolorjem na EKO kmetiji, Pregled stanja ekološkega kmetijstva v Sloveniji in povpraševanje po ekoloških živilih	SKOP/KOP – EK - predavanje	Gostilna Kovač, Podgorje pri Slovenj Gradcu 50/A ⁶	10.00

22. 1. 2009	Vodenje FADN knjigovodstva na kmetiji	Ne velja za SKOP/KOP	Sejna soba KGZ Slovenske Konjice - Oplotniška c. 1, 3210 Slovenske Konjice ¹⁰	9.00
22. 1. 2009	Deteljno-travnji njivski kolobar, Siliranje trave, Pomen strukturnega obroka za prežvekovalce	SKOP/KOP - predavanje	Sejna soba zadruge Dravograd, Meža 2711	9.00 12.30
23. 1. 2009	Reja živali na ekoloških kmetijah, Pomen strukturnega obroka za prežvekovalce	SKOP/KOP - predavanje	Kulturni dom Vransko ⁹	10.00
27. 1. 2009	Pravni posli v zvezi s kmetijami, Dejavniki prenoša na hribovskih kmetijah	Ne velja za SKOP/KOP	Dvorana KZ Petrovče ³	10.00
27. 1. 2009	Nekatere strupene rastline in znaki zastripitve pri domačih živalih v ekološki živinoreji, Dezinfekcija, dezinfekcija in deratizacija v ekoloških rejah	SKOP/KOP - predavanje	Kulturni dom Šmarje ⁹	9.30
27. 1. 2009	Predstavitve posameznih standardov NS ter preverjanje	SKOP/KOP - NS - predavanje	Kulturni dom Vitanje ¹⁰	9.00
27. 1. 2009	Spravilo, skladiščenje in pakiranje integrirano pridelane zelenjave za trg	SKOP/KOP - IVR - predavanje	Sejna dvorana KZ Šaleška dolina, Metleče 7, Šoštanj ¹	9.30
27. 1. 2009	Tehnologija rabe travinja, Do naravne oskrbe rastlin z dušikom z vmesnim posevkom metuljnic oz. DTM, Dušik: pomembno hranilo rastlin in onesnaževalec podtalne vode, Deteljno-travnji njivski kolobar	SKOP/KOP - predavanje	Kulturni dom Ljubno ob Savinji, Ljubno ¹²	10.00
28. 1. 2009	Pridelava alternativnih poljščin in varstvo rastlin, Načrtovanje kolobarja ob iskanju kompromisa med biološkimi, ekološkimi, agrotehničnimi in organizacijsko ekonomskimi dejavniki, Primeri kolobarjev glede na usmeritve kmetijskih gospodarstev v Sloveniji	SKOP/KOP - predavanje	Sejna soba KKGZ - Področna zadruga Prevalje, Trg 67, 2391 Prevalje ⁷	10.00
28. 1. 2009	Predstavitve trenutno najbolj aktualnih bolezni pri domačih živalih s poudarkom na zoonozah in drugih pomembnih kužnih boleznih (antraks ...)	Ne velja za SKOP/KOP	Kulturnem centru Laško ⁸	10.00
28. 1. 2009	Zakonodajni novosti v zakonodaji na področju ekološke pridelave oz. predelave, Predstavitve koncepta in pravnih podlag za nadzor kmetij v ekološki pridelavi ter delovanja organizacij za kontrolo in certificiranje v ekološki pridelavi, Pregled stanja ekološkega kmetijstva v Sloveniji, povpraševanje po ekoloških živilih	SKOP/KOP - EK - predavanje	Sejna dvorana KZ Šaleška dolina, Metleče 7, Šoštanj ¹	9.30
29. 1. 2009	Tehnologija rabe travinja, Deteljno-travnji njivski kolobar, Siliranje trave, Pomen strukturnega obroka za prežvekovalce	SKOP/KOP - predavanje	Kinodvorana Kozje ⁹	10.00
29. 1. 2009	Ohranjanje in povečanje organske snovi na njivskih površinah, Ohranjanje in izboljšanje strukture tal na njivskih površinah, Pridelovanje alternativnih oz. manj znanih poljščin	SKOP/KOP - predavanje	Kulturni dom Bistrica ob Sotli ⁹	10.00

30. 1. 2009	Dobra proizvodna in higienska praksa v primarni pridelavi	SKOP/KOP - predavanje	Sejna soba zadruge Dravograd, Meža 2711	9.00
-------------	---	-----------------------	---	------

Naslov: Koristni in škodljivi organizmi v rastlinski pridelavi v luči spremenjenih klimatskih razmer, Ohranjanje in povečanje organske snovi na njivskih površinah, Ohranjanje in izboljšanje strukture tal na njivskih površinah

Vrsta: **SKOP/KOP - predavanje**

Datum	Lokacija	Ura
14. 1. 2009	Dvorana občine Šentjur, Mestni trg 3, Šentjur ²	10.00
23. 1. 2009	Kulturni dom Dobje ²	10.00

Naslov: Koristni in škodljivi organizmi v rastlinski pridelavi v luči spremenjenih klimatskih razmer, Ohranjanje in povečanje organske snovi na njivskih površinah, Ohranjanje in izboljšanje strukture tal na njivskih površinah

Vrsta: **SKOP/KOP - predavanje**

Datum	Lokacija	Ura
15. 1. 2009	Gasilski dom Zibika ⁹	10.00
22. 1. 2009	Kulturni dom Šmarje ⁹	9.30

Kmetijsko gozdarski zavod Kranj

Dodatne informacije dobite na telefonih: 04 280 46 35.

Naslov: Dobra kmetijska praksa pri gnojenju, Preusmeritev kmetije v ekološko pridelavo, Pomen zavarovanja v kmetijstvu Vrsta predavanja: **SKOP/KOP - predavanje**

Datum	Lokacija	Ura
13. 1. 2009	Koroška Bela, Gasilski dom	9.30
13. 1. 2009	Bukovica, Zadrudni dom	9.00
14. 1. 2009	Češnjica, Kinodvorana	15.00
14. 1. 2009	Zgornje Jezerko, Dvorana Korotan	15.30
15. 1. 2009	Bled, Gozdno gospodarstvo Bled, Ljubljanska cesta 19	9.30
15. 1. 2009	Žirovnica, Čopova hiša	15.00
15. 1. 2009	Hotavlje, Zadrudni dom	9.00
15. 1. 2009	Žiri, DPD Svoboda	15.00
16. 1. 2009	Bled, Gozdno gospodarstvo Bled, Ljubljanska cesta 19	9.30
16. 1. 2009	Kranj, Sejna soba KGZ Sloga	10.00
19. 1. 2009	Spodnja Besnica, Gasilski dom	15.30
20. 1. 2009	Kranjska Gora, Gasilski dom	15.30
20. 1. 2009	Bled, Gozdno gospodarstvo Bled, Ljubljanska cesta 19	15.00
21. 1. 2009	Trata, Gasilski dom	9.00
21. 1. 2009	Cerklje, Sejna soba KZ Cerklje	10.00
21. 1. 2009	Trata, Gasilski dom	15.00
21. 1. 2009	Cerklje, Sejna soba KZ Cerklje	15.30
22. 1. 2009	Poljane, kulturni dom	9.00
22. 1. 2009	Naklo, Sejna soba KZ Naklo	10.00
22. 1. 2009	Gorenja vas, OŠ Ivana Tavčarja	15.00
22. 1. 2009	Zgornja Bela, Dom krajanov	16.00

Kmetijsko gozdarski zavod Ljubljana

Dodatne informacije dobite na telefonih: 01 513 07 23 ali pri lokalnih kmetijskih svetovalcih, 01/513 07 14.

Datum	Naslov	Vrsta	Lokacija	Ura
13. 1. 2009–15. 1. 2009	Osnovni tečaj za uporabnike FFS	Ne velja za SKOP/KOP	Zadvor: Cesta II. grupe odredov 43 ¹	13.00–18.00
19. 1. 2009 in 21. 1. 2009	Nastajanje in spreminjanje hranilnih snovi v travah, Prenašalci in vmesni gostitelji zajedavcev pašnih živali	SKOP/KOP - predavanje	Restavracija Marof, Kočevje ²	9.00

Kmetijsko gozdarski zavod Maribor

Dodatne informacije dobite na telefonih: 02 228 49 48.

Naslov: Informiranje kmetov o ukrepih kmetijske politike s poudarkom na ukrepih SKOP/KOP

Vrsta predavanja: **SKOP/KOP - predavanje**

Datum	Lokacija	Ura
6. 1. 2009	KGZ Maribor, Predavalnica 1	9.00
13. 1. 2009	KGZ Maribor, Predavalnica 1	11.00

Naslov: Zimska rez vinske trte, gnojenje in jemanje vzorcev zemlje v vinogradih

Vrsta predavanja: **SKOP/KOP - prikaz**

Datum	Lokacija	Ura
9. 1. 2009	KGZ Maribor, Predavalnica 1	9.00
21. 1. 2009	Kmetija Janko Papež, Morje 27, Fram	15.30

Datum	Naslov	Vrsta	Lokacija	Ura
5. 1. 2009	Praktični prikaz potrebnih tehnoloških znanj za pečkarje – zimska rez sadnega drevja	SKOP/KOP - prikaz	Kmetijska zadruga Selnica ob Dravi	10.00
6. 1. 2009	Dolžnosti uporabnikov fitofarmaceutskih sredstev v povezavi z navzkrižno skladnostjo	SKOP/KOP - predavanje	Kmetijsko gozdarski zavod Maribor, Predavalnica 1	12.00
7. 1. 2008	Izdelovanje rož iz krep papirja	Ne velja za SKOP/KOP	Kmetijsko gozdarski zavod Maribor, Predavalnica 1	9.00
8. 1. 2009	Nega vina letnika 2008 z delovno pokušnjo Vinska zakonodaja	Ne velja za SKOP/KOP	Kmetijsko gozdarski zavod Maribor, Predavalnica 1	9.00
12.01.2009	Novosti v tehnoloških navodilih za integrirano pridelavo vrt	SKOP/KOP - predavanje	Kmetijsko gozdarski zavod Maribor, Predavalnica 1	9.00
12.01.2009	Prilagajanje pridelave zelenjave podnebnim spremembam in vpliv teh sprememb na količino in kakovost kmetijskih pridelkov	SKOP/KOP - predavanje	Kmetijsko gozdarski zavod Maribor, Predavalnica 1	10.00
13. 1. 2009	Izvajanje zahtev navzkrižne skladnosti v zelenjadarstvu	SKOP/KOP - predavanje	Kmetijsko gozdarski zavod Maribor, Predavalnica 1	9.00
14. 1. 2009	Smernice dobre higienske prakse za predelavo grozdja v vino	Ne velja za SKOP/KOP	Kmetijsko gozdarski zavod Maribor, Predavalnica 1	9.00
15.01.2009	Predstavitve semenjalnega programa za leto 2009	Ne velja za SKOP/KOP	Kmetijsko gozdarski zavod Maribor, Predavalnica 1	9.00
15.01.2009	Predstavitve bikov črno bele pasme	Ne velja za SKOP/KOP	Kmetijsko gozdarski zavod Maribor, Predavalnica 1	10.00
15.01.2009	Predstavitve bikov lisaste pasme	Ne velja za SKOP/KOP	Kmetijsko gozdarski zavod Maribor, Predavalnica 1	11.00
16. 1. 2009	Prilagajanje integrirane poljedelske pridelave podnebnim spremembam – spremembe pri kolobarju, obdelavi tal, varstvu rastlin in gnojenju	SKOP/KOP - predavanje	Kmetijsko gozdarski zavod Maribor, Predavalnica 1	9.00

19. 1. 2009	Tehnologija pridelave pečkarjev	SKOP/KOP - predavanje	v Kmetijsko gozdarski zavod Maribor, Predavalnica 1	9.00
19. 1. 2009	Obdavičev sadjarstva z dohodnino in DDV	SKOP/KOP - predavanje	v Kmetijsko gozdarski zavod Maribor, Predavalnica 1	13.00
19. 1. 2009	Vzreja telet za pitanje, Vzreja telet za pleme	SKOP/KOP - predavanje	Kmetijska zadruga Rače – sejna soba	9.00
19. 1. 2009	Uporaba podatkov mlečne kontrole v prehrani krav	SKOP/KOP - predavanje	Kmetijska zadruga Rače – sejna soba	11.00
19. 1. 2009	Osnovno izobraževanje iz navzkrižne skladnosti	SKOP/KOP - predavanje	Kmetijska zadruga Rače – sejna soba	12.00
20. 1. 2009	Varstvo sadovnjakov pred boleznimi in škodljivci na pečkarjih	SKOP/KOP - predavanje	Kmetijsko gozdarski zavod Maribor, Predavalnica 1	9.00
21. 1. 2009	Varstvo vinske trte v integriranem vinogradništvu	SKOP/KOP - predavanje	Kmetijsko gozdarski zavod Maribor, Predavalnica 1	10.00
21. 1. 2009	Tehnološki ukrepi za zmanjšanje pojave trsnih rumenic v podravski vinorodni deželi	SKOP/KOP - predavanje	Kmetijsko gozdarski zavod Maribor, Predavalnica 1	11.00
21. 1. 2009	Dolžnosti uporabnikov fitofarmaceutskih sredstev v povezavi z navzkrižno skladnostjo	SKOP/KOP - predavanje	Kmetijsko gozdarski zavod Maribor, Predavalnica 1	12.00
21. 1. 2009	Dolžnosti uporabnikov fitofarmaceutskih sredstev v povezavi z navzkrižno skladnostjo	SKOP/KOP - prikaz	Kmetija Janko Papež, Morje 27, 2313 Fram	15.30
22. 1. 2009	Kultura pitja in pokušnja vin iz Vodol in Dragučove	Ne velja za SKOP/KOP	Kmetija Protner, Dragučova 65, 2231 Pernica	10.00
23. 1. 2009	Tehnologija ekološke pridelave sadja	SKOP/KOP - predavanje	Kmetijsko gozdarski zavod Maribor, Predavalnica 1	9.00
26. 1. 2009	Predstavitve tehnoloških rešitev za prilagoditev zahtevam navzkrižne skladnosti – standard za dobro počutje živali	SKOP/KOP - predavanje	Kmetijsko gozdarski zavod Maribor, Predavalnica 1	9.00
26. 1. 2009	Košnja strmih travnikov	SKOP/KOP - predavanje	Kmetijsko gozdarski zavod Maribor, Predavalnica 1	10.00
26. 1. 2009	Ukrepi pri odpravljanju škodljivih dejavnikov na travinju	SKOP/KOP - predavanje	Kmetijsko gozdarski zavod Maribor, Predavalnica 1	11.00
27. 1. 2009	Vodenje FADN knjigovodstva	Ne velja za SKOP/KOP	Kmetijsko gozdarski zavod Maribor, Predavalnica 1	11.00
27. 1. 2009	Novosti na področju DDV-ja in dohodnina v kmetijstvu	Ne velja za SKOP/KOP	Kmetijsko gozdarski zavod Maribor, Predavalnica 1	9.00

29. 1. 2009	Uredba o vodovarstvenem območju	SKOP/KOP -predavanje	Kmetijsko gozdarski zavod Maribor, Predavalnica 1	10.00
29. 1. 2009	Ukrepi na strnišču	SKOP/KOP -predavanje	Kmetijsko gozdarski zavod Maribor, Predavalnica 1	11.00
30. 1. 2009	Primeri kolobarjev glede na usmeritev kmetijskih gospodarstev	SKOP/KOP -predavanje	Kmetijsko gozdarski zavod Maribor, Predavalnica 1	9.00
30. 1. 2009	Primerna reja prašičev za pitanje	SKOP/KOP -predavanje	Kmetijsko gozdarski zavod Maribor, Predavalnica 1	10.00
30. 1. 2009	Kaj mora prašičerejec vedeti o kužnih boleznih, ki so prisotne v sosednjih državah	SKOP/KOP -predavanje	Kmetijsko gozdarski zavod Maribor, Predavalnica 1	11.00

Kmetijsko gozdarski zavod Murska Sobota

Dodatne informacije dobite na telefonih: 02 539 14 17.

Naslov: Do naravne oskrbe rastlin z dušikom z vmesnim posevkom metuljnic oziroma travno deteljnih mešanic, Z dosevki zoper erozijo rodovitnih prsti, Z razvojem sprstenine, blage oblike humusa do boljše rodovitnosti zemljišč Vrsta predavanja: SKOP/KOP – ZEL – predavanje				
Datum	Lokacija	Ura		
5. 1. 2009	GD Gornja Radgona, Gasilska cesta 2	9.00		
13. 1. 2009	Dvorana Gostilne Puhan, Motvarjevci 34, 9207 Prosenjakovci	9.00		
Naslov: Obnovitveni tečaj iz varnosti in zdravja pri delu Vrsta predavanja: Ne velja za SKOP/KOP				
Datum	Lokacija	Ura		
20. 1. 2009	GD Gornja Radgona, Gasilska cesta 2	9.00		
22. 1. 2009	KGZS - Zavod MS, Štefana Kovača 40,	9.00		
27. 1. 2009	Dvorana Segrap, Glavni trg 3, Ljutomer	9.00		
28. 1. 2009	GD Gornja Radgona, Gasilska cesta 2	9.00		
Naslov: Vpliv prehrane na % mlečne tolsče in % mlečnih beljakovin, Prehrana telet za pleme in pitanje Vrsta predavanja: SKOP/KOP – REJ -predavanje				
Datum	Lokacija	Ura		
12. 1. 2009	GD Gornja Radgona, Gasilska cesta 2	9.00		
29. 1. 2009	KGZS - Zavod MS, Štefana Kovača 40	9.00		
Naslov: Preverjanje izpolnjevanja standardov za varno hrano, za preprečevanje širjenja boleznih, za prijavo boleznih, in za dobro počutje živali na praktičnih primerih; Preverjanje izpolnjevanja zahtev standardov za fitofarmaceutska sredstva in dobre kmetijske in okoljske pogoje na praktičnih primerih Vrsta predavanja: SKOP/KOP – navzkrižna skladnost				
Datum	Lokacija	Ura		
14. 1. 2009	Dvorana občine Lendava, Kranjčeva 22,	9.00		
16. 1. 2009	KGZS - Zavod MS, Štefana Kovača 40	9.00		
20. 1. 2009	Okrepčevalnica pri Zlatki, Korovci 26, 9261 Cankova	9.00		
20. 1. 2009	Dvorana KD Kuzma, Kuzma 24	12.00		
22. 1. 2009	KD Križevci pri Ljutomeru, Križevci 11	10.00		
27. 1. 2009	Dvorana KZ Martjanci, Martjanci 18	9.00		

Naslov: Osnovni tečaj za izvajalce zdravstvenega varstva rastlin (15 urni tečaj, predhodna prijava do 5.1.2009 na telefon 02 539 14 17) Vrsta predavanja: Ne velja za SKOP/KOP				
Datum	Lokacija	Ura		
7. 1. 2009	KGZS - Zavod MS, Štefana Kovača 40,	9.00		
8. 1. 2009	KGZS - Zavod MS, Štefana Kovača 40,	9.00		
27. 1. 2009	Gostilna Slekovec, Mala Nedelja 22	16.00		
28. 1. 2009	Gostilna Slekovec, Mala Nedelja 22	16.00		
Naslov: Pridelovanje koruze v okviru integrirane pridelave poljščin, Pridelovanje stročnic v kolobarju v okviru integrirane pridelave poljščin Vrsta predavanja: SKOP/KOP – IPL -predavanje				
Datum	Lokacija	Ura		
13. 1. 2009	Dvorana občine Turnišče, Štefana Kovača 73, 9224 Turnišče	9.00		
15. 1. 2009	KD Križevci pri Ljutomeru, Križevci 11	9.00		
19. 1. 2009	GD Gornja Radgona, Gasilska cesta 2	9.00		
20. 1. 2009	KGZS - Zavod MS, Štefana Kovača 40	9.00		
21. 1. 2009	Gostilna pri Zlatci, Gornji Petrovci 91 a	9.00		
Datum	Naslov	Vrsta	Lokacija	Ura
6. 1. 2009	Tehnologija pridelave pečkarjev – Uravnavanje pridelka z zimsko rezjo	SKOP/KOP -IPS-predavanje	Sadjarska kmetija Novak, Ivanovci 51, 9208 Fokovci	10.00
8. 1. 2009	Dom, družina in dopolnilne dejavnosti - Ocenjevanje kisle repe in zelja	Ne velja za SKOP/KOP	KGZS - Zavod MS, Štefana Kovača 40, 9000 Murska Sobota	10.00
8. 1. 2009	Vinogradništvo – V. vinogradniški – vinarski kviz	Ne velja za SKOP/KOP	Vaški dom Filovci, Filovci 67A, 9222 Bogojna	17.00
8. 1. 2009	Do naravne oskrbe rastlin z dušikom z vmesnim posevkom metuljnic oziroma travno deteljnih mešanic, Z dosevki zoper erozijo rodovitnih prsti, Z razvojem sprstenine, blage oblike humusa do boljše rodovitnosti zemljišč, Predstavitev kmetijsko okoljskih ukrepov s poudarkom na ukrepu Ozelenitev njivskih površin, Predstavitev manj zastopanih rastlin za ozelenitev njivskih površin in njihova uporabnost	SKOP/ KOP – ZEL -predavanje	Kulturni dom Križevci pri Ljutomeru, Križevci 11, 9242 Križevci pri Ljutomeru	9.00
9. 1. 2009	Okolju prijaznejše tehnologije pridelave plodovk, Gnojenje vrtnin na osnovi analiz, Pridelava zelenjave v kombiniranem poljedelsko – zelenjadarskem kolobarju	SKOP/ KOP – IVR -predavanje	KGZS – Zavod MS, Štefana Kovača 40, 9000 Murska Sobota	9.00
12. 1. 2009	Vpliv prehrane na % mlečne tolsče in % mlečnih beljakovin, Prehrana telet za pleme in pitanje	SKOP/ KOP – REJ -predavanje	Gasilski dom Gornja Radgona, Gasilska cesta 2, 9250 Gornja Radgona	9.00
13. 1. 2009	Obnovitveni tečaj za prodajalce fitofarmaceutskih sredstev	Ne velja za SKOP/KOP	KGZS – Zavod MS, Štefana Kovača 40, 9000 Murska Sobota, računalniška učilnica	9.00
13. 1. 2009	Uvodni tečaj računalništva (3-dnevni, 12-urni, cena 105 EUR, predhodne prijave do 06.01.2009)	Ne velja za SKOP/KOP	KGZS – Zavod MS, Štefana Kovača 40, 9000 Murska Sobota, računalniška učilnica	15.00
14. 1. 2009	Ekonomika - Vodenje FADN knjigovodstva	Ne velja za SKOP/KOP	KGZS – Zavod MS, Štefana Kovača 40, 9000 MS	9.00

15. 1. 2009	Vinarstvo – Smernice dobre higienske prakse za vinarje	Ne velja za SKOP/KOP	KGZS - Zavod MS, Štefana Kovača 40, 9000 Murska Sobota	9.00
19. 1. 2009	Dom, družina in dopolnilne dejavnosti – Tečaj – Tradicionalna peka (4 dni)	Ne velja za SKOP/KOP	KGZS - Zavod MS, Štefana Kovača 40, 9000 MS	9.00
20. 1. 2009	Do naravne oskrbe rastlin z dušikom z vmesnim posevkom metuljnic oziroma travno deteljnih mešanic, Gospodarske lastnosti vrst rastlin z vidika kakovostne krme za ozelenitev njivskih površin, Uporaba fitofarmaceutskih sredstev na osnovi prognoze, Predstavitev kmetijsko okoljskih ukrepov s poudarkom na ukrepu Ozelenitev njivskih površin	SKOP/KOP – ZEL - predavanje	Vaško gasilski dom Lipovci, Lipovci 186, 9231 Beltinci	9.00
22. 1. 2009	Prehrana telet za pleme in pitanje, Prehrana govejih pitancev	SKOP/KOP – REJ - predavanje	Vaško gasilski dom Šalamenci, Šalamenci 34A, 9201 Puconci	9.00
23. 1. 2009	Mikroklimatski pogoji reje domačih živali, Prehrana presušenih krav	SKOP/KOP – REJ - predavanje	KGZS - Zavod MS, Štefana Kovača 40, 9000 Murska Sobota	9.00
26. 1. 2009	Mikroklimatski pogoji reje domačih živali, Bilanca krme na kmetijskem gospodarstvu	SKOP/KOP – REJ - predavanje	Gasilski dom Gornja Radgona, Gasilska cesta 2, 9250 Gornja Radgona	9.00
27. 1. 2009	Vpliv prehrane na delež tolašče in beljakovin v mleku	SKOP/KOP – REJ - predavanje	Dvorana Gostilne pri Zlatci, Gornji Petrovci 91A, 9203 Petrovci	9.00
28. 1. 2009	Mikroklimatski pogoji reje domačih živali, Vpliv prehrane na delež beljakovin in tolašče v mleku	SKOP/KOP – REJ - predavanje	Dvorana občine Turnišče, Štefana Kovača 73, 9224 Turnišče	10.00
29. 1. 2009	Vpliv prehrane na % mlečne tolašče in % mlečnih beljakovin, Prehrana telet za pleme in pitanje	SKOP/KOP – REJ - predavanje	KGZS - Zavod MS, Štefana Kovača 40, 9000 Murska Sobota	9.00
30. 1. 2009	Dom, družina in dopolnilne dejavnosti – Tečaj – Osnove zdrave prehrane	Ne velja za SKOP/KOP	KGZS - Zavod MS, Štefana Kovača 40, 9000 Murska Sobota	9.00

20. 1. 2009	Polifenolna zrelost pri rdečih sortah	Ne velja za SKOP/KOP	Dobrovo, Vinska klet ⁸	11.00
20. 1. 2009	Zimska rez vinske trte	Ne velja za SKOP/KOP	Dobrovo, Vinska klet ⁸	13.00
20. 1. 2009	Uporaba plemenjakov na kmetiji, Rejski program za domače živali – kako vzrediti najboljše plemenske živali	SKOP/KOP – REJ - predavanje	Dom na Vidmu, Ilirska Bistrica ³	10.00
21. 1. 2009	Enološka sredstva in postopki v Sloveniji, EU in ZDA	Ne velja za SKOP/KOP	Osnovna šola Dornberk ⁶	18.00
21. 1. 2009	Sistematizacija rastlin, ki jih zauživajo koze, Drobnici primerna reja	SKOP/KOP – REJ - predavanje	Zadružni dom Grgar ⁷	16.00
22. 1. 2009	Reprodukcija v konjereji	SKOP/KOP – PAS - predavanje	KS Senožeče ²	18.00
26. 1. 2009	Obnove sadovnjakov in predstavitev novejših sort koščičarjev	Ne velja za SKOP/KOP	Osnovna šola Dobravlje ⁵	18.00
26. 1. 2009	Pomen kakovosti cepljenk in obnove vinograde	SKOP/KOP – IVG - predavanje	Osnovna šola Dornberk ⁶	18.00
27. 1. 2009	Integrirano varstvo sadnega drevja	SKOP/KOP – IPS - predavanje	Dobrovo, Vinska klet ⁸	8.00
27. 1. 2009	Tehnologija pridelave kakija in sliv	SKOP/KOP – IPS - predavanje	Dobrovo, Vinska klet ⁸	10.30
27. 1. 2009	Varstvo sadovnjakov pred boleznimi in škodljivci na oljki	SKOP/KOP – IPS - predavanje	Dobrovo, Vinska klet ⁸	13.00
27. 1. 2009	Pomen kakovosti cepljenk in obnove vinograde	SKOP/KOP – IVG - predavanje	Osnovna šola Dutovlje ²	18.00
27. 1. 2009	Vpliv posameznih hranil na količino in kakovost pridelka pri zelenjavi, Pomen analiz tal in dobra kmetijska praksa gnojenja	SKOP/KOP – IVR - predavanje	Pobegi, dvorana Doma KS ¹	17.00
28. 1. 2009	Integrirano varstvo vinske trte in novosti	SKOP/KOP – IVG - predavanje	Osnovna šola Dornberk ⁶	18.00
29. 1. 2009	Osnovno izobraževanje iz navzkrižne skladnosti, Prehrana govejih pitancev	SKOP/KOP – NS, REJ - predavanje	Občinska dvorana Hrpelje-Kozina ²	17.00
30. 1. 2009	Predstavitev gozdarskih ukrepov PRP 2007-2013	Ne velja za SKOP/KOP	KS Senožeče ²	18.00

Naslov: Zimska rez vinske trte Vrsta predavanja: SKOP/KOP – IVG - prikaz		
Datum	Lokacija	Ura
13. 1. 2009	Turistična kmetija Na hribu, Slap ⁵	19.00
13. 1. 2009	Vrhpolje pri pokopališču ⁵	19.00
14. 1. 2009	Purissima, PE Vinakoper ¹	19.00
20. 1. 2009	Dobrovo, Vinska klet ⁸	19.00
22. 1. 2009	Frlanova kmetija, Vogrsko ⁶	19.00
29. 1. 2009	Lipa ob cesti ⁶	19.00

Kmetijsko gozdarski zavod Nova Gorica

Dodatne informacije dobite na telefonih: *05 630 40 61, 05 630 40 62, *05 731 28 50, *05 710 02 61, *05 388 28 13, *05 367 10 70, *05 395 42 63, *05 335 12 08, *05 395 95 30.

Datum	Naslov	Vrsta	Lokacija	Ura
13. 1. 2009	Predstavitev navodil za ravnanja v zadevah odškodninskih zahtevkov po divjadi, Povzetek veljavne zakonodaje in preprečevanje škod od divjadi	SKOP/KOP – ZVE - predavanje	Osnovna šola Dutovlje ²	18.00
14. 1. 2009	Uporaba plemenjakov na kmetiji, Rejski program za domače živali – kako vzrediti najboljše plemenske živali	SKOP/KOP – REJ - predavanje	Zadružni dom Grgar ⁷	16.00
15. 1. 2009	Primerna reja prašičev za pitanje, Vpliv pasme in prehrane na kakovost prašičjega mesa, Etologija v prašičereji	SKOP/KOP – REJ - predavanje	KS Senožeče ²	18.00
19. 1. 2009	Namakanje sadovnjakov, Oskrba tal v sadovnjakih	SKOP/KOP – IPS - predavanje	OŠ Dobravlje ⁵	18.00
19. 1. 2009	Varstvo sadnega drevja pred boleznimi in škodljivci	SKOP/KOP – IPS - predavanje	OŠ Dornberk ⁶	18.00
20. 1. 2009	Integrirano varstvo vinske trte in posebnosti zadnje sezone	SKOP/KOP – IVG - predavanje	Dobrovo, Vinska klet ⁸	8.00

Kmetijsko gozdarski zavod Novo mesto

Dodatne informacije dobite na telefonu: 07 373 05 70.

Naslov: Prikaz rezi vinske trte Vrsta predavanja: **SKOP/KOP – prikaz**

Datum	Lokacija	Ura
9. 1. 2009	Nova gora - Dolčev vinograd	12.00
9. 1. 2009	Trnovec – Šukljietov vinograd	15.00
20. 1. 2009	Plešivica – Črničev vinograd	9.00
20. 1. 2009	Stražnji vrh – Strugarjev vinograd	12.00
20. 1. 2009	Semič – Drgančev vinograd	15.00

Naslov: Kultura uživanja vina - delavnica z jedmi in vini

Vrsta predavanja: Za društvo kmetič Sevnica

Datum	Lokacija	Ura
9. 1. 2009	Gostilna Ulčnik v Trzišču	19.00
10. 1. 2009	Turistična kmetija Grobelnik v Podvrhu	19.00
16. 1. 2009	Gostilna Janc na Studencu	19.00
17. 1. 2009	Turist. kmetija Močivnik na Okroglicah	19.00

Datum	Naslov	Vrsta	Lokacija	Ura
8. 1. 2009	Povzetek veljavne zakonodaje in preprečevanje škod po divjadi (biološke metode in tehnična zaščita kmetijskih rastlin), Paša domačih živali	SKOP/KOP – predavanje	Kulturna dvorana v Straži	10.00
9. 1. 2009	Dan vinogradnikov Bele krajine	SKOP/KOP – predavanje	Sejna soba občine Metlika	9.00
12.–14. 2009	Začetni tečaj FFS – 15 ur	Ne velja za SKOP/KOP	Sejna soba občine Metlika	16.00–20.00
14. 1. 2009	Dan poljedelcev Bele krajine	SKOP/KOP – predavanje	Gostišče Kapušin – Krasinec	9.00
15. 1. 2009	Dan drobnice Bele krajine	SKOP/KOP – predavanje	Gostišče Kapušin – Krasinec	9.00
21. 1. 2009	Dan govedorejcev Bele krajine	SKOP/KOP – predavanje	Gasilski dom Črnomelj	9.00
21. 1. 2009	Samozavest je posledica zdravega in realnega odnosa do sebe in drugih	Za društvo kmetič Sevnica	TVD Boštanj občina Sevnica	18.00
22. 1. 2009	Dan vrtnin Bele krajine	SKOP/KOP – predavanje	Sejna soba občine Metlika	9.00
30. 1. 2009	Dan konjerejcev Bele krajine	SKOP/KOP – predavanje	Kulturni center Semič	16.00

Kmetijsko gozdarski zavod Ptuj

Dodatne informacije dobite na telefonu: 02 729 09 40, '02 843 01 30, '02 80 55 880, '02 749 36 29.

Datum	Naslov	Vrsta	Lokacija	Ura
6. 1. 2009	Novosti v pridelavi vrtnin – integrirana pridelava	SKOP/KOP – predavanje	Dvorana KGZ Ptuj ²	9.00
7. 1. 2009	Prilagajanje poljedelske pridelave podnebnim spremembam	SKOP/KOP – predavanje	Kulturni dom Lenart, Trg osvoboditve 1, 2230 Lenart	10.00

9. 1. 2009	Ukrepi na strnišču, Gnojilni načrt v poljedelskem kolobarju, Kaj so to GSO (gensko spremenjeni organizmi)	SKOP/KOP IPL – predavanje	Dvorana KGZ Ptuj ²	9.00
13. 1. 2009	Varstvo sadovnjakov pred boleznimi in škodljivci na pečkarjih – novosti Tehnologija pridelave pečkarjev	SKOP/KOP IPS – predavanje	Gostilna Šilec Ivan, Vitomarci 742	9.00
13. 1. 2009	Vzreja telet, plodnost krav, navzkrižna skladnost v govedoreji	SKOP/KOP – predavanje	Kulturni dom Sv. Trojica, 2235 Sv. Trojica v Slovenskih goricah	10.00
14. 1. 2009	Prilagajanje poljedelske pridelave podnebnim spremembam	SKOP/KOP – predavanje	Center Slov. goric, Trg osvoboditve 9, 2230 Lenart	10.00
14. 1. 2009	Dan sadjarjev	SKOP/KOP – predavanje	Gasilski dom Slovenska Bistrica ²	9.30
15. 1. 2009	Dolgoživost pri kravah, Vplivi temperaturno vlažnostnega indeksa na krave molznice	Ne velja za SKOP/KOP	Dvorana KGZ Ptuj ²	10.00
15. 1. 2009	Integrirana pridelava sadja	SKOP/KOP – predavanje	Center Slovenskih goric, Trg osvoboditve 9, 2230 Lenart	10.00
16. 1. 2009	Investicije v prašičereji in izpolnjevanje navskrižne skladnosti pri reji prašičev	SKOP/KOP – NS – predavanje	Sejna soba KSS – Slovenska Bistrica ¹	10.00
16. 1. 2009	Investicije v prašičereji in izpolnjevanje navskrižne skladnosti pri reji prašičev	SKOP/KOP – NS – predavanje	Sejna soba KSS – Slovenska Bistrica ¹	9.00
17. 1. 2009	Dan drobnice	Ne velja za SKOP/KOP	Sejna soba KSS – Slovenska Bistrica ¹	10.00
17. 1. 2009	Vpliv prehrane na zdravje parkljev pri govedu	Ne velja za SKOP/KOP	Gasilski dom Slovenska Bistrica ²	10.00
19. 1. 2009	Predstavitve tehnoloških rešitev za prilagoditev zahtevam navzkrižne skladnosti v prašičereji	SKOP/KOP – prikaz	Kulturni dom Lenart, Trg osvoboditve 1, 2230 Lenart	10.00
20. 1. 2009	Pridelava kakovostnega grozda in klimatske spremembe. Prilagodljivost integrirano pridelanega grozda na različne naravne ujme kot so suša, pozeba, padavine, toča, bolezni	SKOP/KOP – predavanje	Gasilski dom Slovenska Bistrica ²	10.00
21. 1. 2009	Vpliv reje na zmrziščno točko mleka, somatske celice v mleku	SKOP/KOP – predavanje	Kulturni dom Lenart, Trg osvoboditve 1	10.00
22. 1. 2009	Novosti v integrirani pridelavi vinske trte	SKOP/KOP IVG – predavanje	Gostilna Rola, Vitomarci ²	9.00
22. 1. 2009	Vpliv prehrane na zdravje parkljev pri govedu	Ne velja za SKOP – KOP	Gasilski dom Slovenska Bistrica ²	10.00
26. 1. 2009	Ukrepi na strnišču, Gnojilni načrt v poljedelskem kolobarju, Kaj so to GSO	SKOP/KOP IPL – predavanje	Dvorana KGZ Ptuj ²	9.00
28. 1. 2009	Obdavčitev kmetij in novosti na področju davčne zakonodaje	Ne velja za SKOP/KOP	Gasilski dom Slovenska Bistrica ²	10.0
celo leto	Začetni tečaj predelave mleka na domu, Prijave na tel. 02 749 36 37	Ne velja za SKOP/KOP	KGZ Ptuj ²	9.00

Sirarske kmetije Nizozemske in Belgije

KGZ Ptuj in Združenje kmečkih sirarjev Slovenije vsako leto v jesenskem času, ko se delo na kmetijah umiri in ko speljemo naše pridelitve, odpotujemo na zasluženo strokovno ekskurzijo. Marsikateremu sirarju je to tudi edini dopust v letu. Letos smo se odločili za Nizozemsko in Belgijo. Z Nizozemci že dolgo sodelujemo in nekateri naši sirarji so bili na tečajih sirarstva v tej lepi deželi. Naš cilj je bil obiskati sirarske kmetije, se ponovno srečati s strokovnjakoma za kmečko sirarstvo Tineke van den Haven in Henkom Oosterhuisom, obiskati pa tudi podjetja, ki se ukvarjajo s prodajo materialov za predelavo mleka na kmetiji. Hoteli smo začutiti kmetijski utrip obeh dežel in videti še kakšno turistično zanimivost, tako da je bil program resnično zelo pester.

NIZOZEMSKA

Že prvi dan smo obiskali zanimivo kozjerejsko kmetijo Hendrija Bikkerja v bližini Utrechta. Imajo čredo belih nizozemskih koz, proizvajajo sire iz pasteriziranega mleka, od leta 2003 pa imajo tudi trgovino, kjer prodajajo tudi proizvode z drugih kmetij v bližini. Take trgovine se na Nizozemskem imenujejo Landwinkel in so v zadnjem času zelo popularne. Poleg lastnih mlečnih izdelkov prodajajo običajno še med, marmelado, zeliščne sirupe, tradicionalne piškote in peciva. Na nizozemskih kmetijah izdelujejo ponavadi en tip sira, izbiro pa povečajo z izdelavo različnih velikosti sira, z dodatkom zelišč in začimb in z dalj-

šim zorenjem sira. Posebnost te kmetije je feta sir v slanici, imenujejo ga Caprieta. Poudarjajo predvsem, da so to naravni proizvodi. Poleg hleva in sirarne so si uredili še prijetno degustacijsko sobo, kjer sprejemajo skupine in prirejajo degustacije.

Popoldne smo obiskali še podjetje BOSKaasgeredeschaap, ki se ukvarja s proizvodnjo predmetov, ki jih potrebujemo pri prodaji, kot so: različni noži in sablje za sir, stroji za razrez sirov, dekorativni materiali, plastični siri za izložbe in trgovine ... Tam so se naše nakupovalne strasti razplamtele do te mere, da smo jih morali obiskati še naslednji dan in odpeljati vse naročene predmete. Pot nas je peljala napre-

do Scheveningena, znanega letoviškega mesta, kjer smo lahko doživeli Atlantski ocean. Na avtobusu smo imeli tudi junaka, ki se je okopal v ledeno mrzli vodi.

Naslednje dni nas je pot vodila še na druge sirarske kmetije. Zelo zanimiva je bila kmetija Jolande in Rinusa Doorneballa v Doornu, kjer predelajo letno 75.000 l surovega kravjega mleka v sire, jogurte, pinjenec, maslo. Izdelujejo gavda sire z različno zrelostjo: star 2 meseca, 5 mesecev, 8 mesecev, 1 leto in več kot 1 leto. Cena sira s starostjo narašča, sir dobi intenzivno rumeno barvo in več okusa. Spremeni se tudi konsistenca. Lastniki so zelo ponosni, da prodajo vse izdelke doma v lastni trgovini.



Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije

KMETIJSKO GOZDARSKI ZAVOD
PTUJ

Amsterdamu in znamenite avkacije cvetja v Aalsmeru. Pot nas je nato vodila čez najjužnejšo nizozemsko provinco Zeeland proti Belgiji.

BELGIJA

Poleg kmetij in sirarn smo si v Belgiji ogledali tri čudovita mesta – Antwerpen, Brugge ali Bruče in Gent. Še posebej pa nas je zanimalo belgijsko kmetijstvo, saj z Belgijci strokovno do sedaj nismo sodelovali. Obiskali smo kmetijo t'Leenhof na severu Belgije. Imajo 120 krav in 40 koz nizozemske bele pasme. Kozje mleko predelujejo v sveže laktične sire in sirne namaze različnih okusov. Belgijska država zelo dosledno in strogo izvaja higienske predpise. Kmetije, ki predelujejo mleko, niso organizirani in so na milost in nemilost preprič-



Precej nizozemskih kmetij se v zadnjih letih usmerja v ekološko proizvodnjo in predelavo mleka. Obiskali smo eno takih kmetij v bližini Bennekoma v kraju Stroe. Kmetijo vodi zelo zanimiv mlad par Harry van Wenum in Magda Scholte. Opis svoje kmetije sta s pomočjo Googla prevedla celo v slovenščino. Imata 75 koz nizozemske bele pasme, ki jih paseta. Iz surovega mleka izdelujeta gavda in feta sir z raznimi dodatki, med drugim tudi sir z božjo rutico (lat. *Trigonella foenum – graecum*), nizozemsko fenegreek: to so drobna semena, ki dajo siru podoben okus kot orehi, ne povzročajo pa želodčnih težav. Imata zelo zanimivo filozofijo prodaje: za vsakim izdelkom se skriva zgodba, s katero poudarita prodajo svojega sira. Njun gavda sir se imenuje Lady Stroe.

Obisk Nizozemske smo zaključili še z ogledom mesta Delft in delavnice za izdelavo svetovno znanega sinjega porcelana,

ni inšpektorjem. Še posebno se to odraža po dioksinski aferi v krmilih, ki je pretresala Belgijo pred nekaj leti.

Z ogledom dveh kmetij smo

ZAVODI

zgolj »pokukali« v belgijsko kmetijstvo, zato se bomo tja zagotovo še vrnili.

» MAJDA TUMPEJ

Belgijci so znani po čokoladi, pivu in čipkah, manj po siru. Imajo zelo zanimive tradicionalne sire, vendar jih zaradi malih količin zelo redko izvažajo. Poznani so Limburger, »smrdljivi sir«, ki izhaja iz Belgije, danes pa ga največ naredijo v Nemčiji in ZDA. To je sir z rdečkasto mažo na površini in močno aromo. Zelo podoben mu je Herve, ki je eden najbolj priljubljenih belgijskih sirov in se zelo dobro ujema s črnim kruhom in pivom. Poznani so še Beauvoorde, Brusselae Kaas ali bruseljski sir, samostanski sir Maredsous, Passendale, poltrdi sir, ki izhaja iz flamske vasi Passchendaele in bolj moderni Princ Jean – polnomastni sveži sir.



Dnevi kmetijstva Slovenske Istre



Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije

KMETIJSKO GOZDARSKI ZAVOD
NOVA GORICA

V Koprju se je konec oktobra odvijala prireditev Dnevi kmetijstva Slovenske Istre, letos že četrta. Osrednja tema je bilo oljkarstvo.

Prireditve Dnevi kmetijstva Slovenske Istre se je odvijala v Koprju v soboto, 25. oktobra, v športni dvorani Bonifika in v nedeljo, 26. oktobra, v Taverni in na Carpaccijevevtrgu. Letošnja prireditev je bila četrta zapovrstjo, izbrana osrednja tema pa oljkarstvo. Že prejšnja tri leta je bila prireditev uspešno izpeljana in množično obiskana. Mestna občina Koper, ki zagotavlja financiranje, in organizacijski odbor, sestavljen iz predstavnikov različnih ustanov in društev, so se odločili za nadaljevanje prireditve tudi to jesen. Glavni namen prireditve je predstaviti in približati kmetijstvo pre-

bivalcem obalnih mest in to v njihovem kraju.

Po uradnem odprtju in govoru podžupana Mestne občine Koper so se v dvorani Bonifika predstavljale družinske kmetije, razna društva, združenja, konzorciji, zadruga, ustanove in pridelovalci, ki se ukvarjajo s kmetijstvom. Sodelovalo je 75 razstavljalcev: večinoma z območja Slovenske Istre, pa tudi z Brkinov in Krasa. Prireditveni prostor je bil postavljen v obliki zaokroženih enot različnih področij kmetijske pridelave: vinogradništvo in vinarstvo, sadjarstvo in oljkarstvo, zelenjadarstvo, vrtnarstvo, gobarstvo, čebelarstvo, žganje, živila živalskega izvora. Na zunanjih

površinah v neposredni bližini dvorane je bila razstavljena tudi kmetijska mehanizacija. Sodelujoči so se predstavili z razstavami in poskusnjami svojih pridelkov in izdelkov.

Na prireditvi je sodeloval Kmetijsko gozdarski zavod Nova Gorica, ki se je v dvorani predstavil z delom različnih oddelkov (Oddelek za kmetijsko svetovanje, Center za oljkarstvo,



ZAVODI

Sadjarski center, Drevesnica Bilje, Agrokemični laboratorij). V obliki razstave, računalniške projekcije, plakatov, zložen, pisnega materiala smo obiskovalcem želeli prikazati raznovrstnost področij našega dela: svetovanje, izobraževanje, delo na različnih projektih in praktičnih poskusih, ponudbe uslug, analiz, vzgoje in prodaje sadik ipd.

Živahen utrip prireditve ni bil samo v dvorani, ampak tudi na zunanji ploščadi - amfiteatru pri dvorani. Za ta dan namreč osrednjo koprsko tržnico preselijo na prireditveni prostor Bonifike, tako da za pravo sejmsko vzdušje poskrbijo tudi branjeve in obiskovalci tržnice.

S pestrim programom so se na zunanjih površinah predstavljale živinorejske kmetije in društva. V velikem šotoru so domači rejci drobnice in go-

veda razstavljali živali različnih pasem. Največ pozornosti pri živalih je bil deležen predstavnik istrskega goveda – boškarin Primo.

Glede na izbrano osrednjo temo prireditve - oljkarstvo – je bil večji del razstavnega prostora namenjen oljki in oljčnemu olju. Razstavo smo pripravili: KGZS Zavod GO – Kmetijska svetovalna služba Koper in Poskusni center za oljkarstvo; UP - ZRS Inštitut za sredozemsko kmetijstvo in oljkarstvo; LABS d.o.o – Inštitut za ekologijo, oljčno olje in kontrolo v sodelovanju z društvi oljkarjev. S postavitvijo razstave smo prikazali oljkarstvo od sadike oljk do steklenice oljčnega olja. Predstavljene so bile naslednje teme: naprava novih oljčnikov, rodni nasadi, varstvo oljčnikov pred boleznimi in škodljivci, različne sorte oljk, obiranje in predelava oljk, kakovost oljčnega olja in geografsko poreklo ter vložene – namizne oljke. Obiskovalci razstave so lahko pokušali različna oljčna olja. Na enem mestu so imeli možnost poskušnje najboljših oljčnih olj in lahko so jih primerjali z olji z napako.

V strokovni del programa so bili vključeni kmetijski svetovalci iz izpostave KSS Koper in vodja Poskusnega centra za oljkarstvo. V dvorani Bonifika

so potekali »Oljkarski klepeti«. Strokovnjaki za oljkarstvo so v obliki krajših pogovorov razložili svoje področje dela. V dvorani Pretorske palače, v sta-

rem mestnem jedru, se je odvijala okrogla miza na temo »Oljka – včeraj, danes, jutri«. Poleg strokovnih služb KGZS-Zavod GO so bili prisotni pred-

stavniki lokalnih skupnosti iz Slovenije, Italije in Hrvaške ter predsedniki oljkarskih društev. Strokovnjaki so predstavili oljkarstvo na svojem območju, v razpravi pa so sodelujoči razmišljali o trenutni problematiki, nadaljnjem razvoju in finančnih spodbudah za oljkarstvo. Celotno prireditev, ki se je nadaljevala v nedeljo na lokaciji Taverna, je obogatil spremljajoči kulturni program.

Prireditve, ki postaja že tradiciionalna in razpoznavna, je bila zelo dobro obiskana. Organizatorji in izvajalci smo veliko dejavnosti usmerili v priprave, oglaševanje, nenazadnje pa je lepo sončno vreme pritegnilo na razstavnih prostor vse generacije. Verjamemo, da je prireditve popestrila jesensko dogajanje in je mesto zaživelo s kmetijstvom in podeželjem.

» ELIZABETA BONIN

Odmeven posvet o jagodah

»V tleh je ključ do uspeha« je bil delovni naslov 7. posveta o jagodah, ki je bil 4. decembra v dvorani Kmetijskega inštituta Slovenije. Posvet so organizirali Kmetijski inštitut, KGZS, Zavoda Novo mesto in Ljubljana in SIVIS Ljubljana.

GLAVNE TEME IN SPOZNANJA 7. POSVETA O JAGODAH SO:

- Površine, zasajene z jagodami se zmanjšujejo tudi v državah EU, ki predstavljajo najpomembnejši del po količini pridelanih jagod (Italija, Španija, Nemčija), povečuje pa se povprečen pridelek na površino.
- Odločitev o tem, kdaj je najprimernejši čas za sajenje posamezne sorte, je vedno težja tudi zaradi podaljševanja vegetacije v jeseni (višje temperature) in hitrega dviga temperatur v spomladanskem času.
- Nove sorte jagod, ki pred-

stavljajo denar za žlahtnitelje, so marsikdaj preslabo poznane in pridelovalci njihove zahteve spoznavajo šele v proizvodnih nasadih.

- Nimamo dovolj podatkov o lastnostih tal v jagodovih nasadih. Na osnovi razpoložljivih podatkov (48 rezultatov analiz) ugotavljamo, da so tla v jagodovih nasadih preveč pognojena. Samo 17 % vzorcev je bilo v razredu optimalne založenosti s kalijem in fosforjem. Optimalna tla za pridelavo jagod imajo pH 5,6 do 6,5, so v C razredu založenosti tal s fosforjem in kalijem in imajo vsaj 2 % humusa.

- Nižje pridelke jagod v letošnjem letu lahko delno pripisujemo hitremu prehodu temperature tal preko temperaturnega območja, primerne za rast korenin, v višje temperature, zelo nizkim minimalnim (do -13 °C) temperaturam v januarju in februarju, ko ni bilo snežne odeje, visokim temperaturam v času zorenja (maksimalna temperatura nad 30 °C), ki so povzročile prisilno dozorevanje plodov.
- Najpogostejša vprašanja pridelovalcev jagod v minuli sezoni: značilno za vse je, da so jasna in pravočasna, vezana na tehnologijo in



varstvo rastlin. Pridelovalci dajo vedno večji pomen kakovosti pridelanih plodov in s tem povezanim gnojenjem, namakanjem in preventivnim varstvom rastlin. Odločilno je tudi pravočasno obiranje plodov, pravi izbor sorte in čas sajenja. Zlasti zadnje mora vsak pridelovalec določiti za posamezno sorto in izbrano lego nasada.

- Predstavljene so bile osnovne zakonitosti sprejema vode in hranil v rastline, mehanizem potovanja leteh po rastlini, vloga pri posameznih procesih in znaki

ZAVODI

pomanjkanja. Predavanje je bilo zelo zanimivo, vendar obseg tega prispevka ne dopušča natančnejše predstavitev.

- Po predstavitvi najpomembnejših boleznih jagod je bil podan rezultat štiriletne analize plodov na ostanke FFS. Rezultati so pokazali, da slovenski pridelovalci pridelajo jagode dobre kakovosti. Javnost je vse bolj občutljiva

na ostanke FFS v rastlinskih pridelkih, čeprav so v mejah dovoljenih, zato moramo s primernimi tehnološkimi ukrepi narediti vse, da je uporaba teh sredstev čim manjša.

- Predstavljen je bil mednarodni simpozij o jagodah, ki je bil marca v Huelvi (Španija), in prikazani nasadi jagod v tem delu Španije.
- Ob 15-letnici delovanja se je predstavilo podjetje Predikat

s svojim poskusnim poljem.

V okviru praznovanja obletnice so izvedli poskušnjo jagod. Rezultati so pokazali, da so prisotni po okusu in izgledu najbolj ocenili sorte asia, clery in lia.

- Neposredna prodaja s kmetije je uspešen način trženja pridelkov, lahko strnemo ob predstavitvi diplomske naloge z naslovom: Trženje kmetije in njenih pridelkov.

Zaključimo lahko, da je bil posvet uspešen, kar nam potrjuje tudi množica slušateljev, ki se vsako leto udeležijo tega posveta.

» ALENKA CAF

Predstavitev delovanja zbornice na območju Novega mesta



Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije

KMETIJSKO GOZDARSKI ZAVOD
NOVO MESTO

V okviru seje sveta novomeške območne enote Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije so v sodelovanju s Kmetijsko gozdarskim zavodom Novo mesto v četrtek, 20. novembra 2008, na turistični kmetiji Colnar na Trški Gori pripravili delovno srečanje z župani, poslanci in državnimi svetniki. Ti so dobili vpogled v dejavnost zbornice, njene naloge in vlogo, ki jo ima za razvoj kmetijstva. Izmenjava stališč in izkušenj med kmeti, strokovnjaki ter politiki je nujna pri načrtovanju razvoja kmetijstva.

Namen srečanja je bil seznaniti župane, poslance in državne svetnike z območja Dolenjske in Bele krajine z aktualno problematiko kmetijstva na tem območju. Ob tem so udeleženci iskali morebitne skupne možnosti sodelovanja med območno enoto KGZS Novo mesto, Kmetijsko gozdarskim zavodom Novo mesto ter ostalimi državnimi in lokalnimi ustanovami. Kot je dejal direktor Kmetijsko gozdarskega zavoda Novo mesto Jože Simončič, omenjeni zavod dobro sodeluje z občinami predvsem na področju projektov, razpisov in prostorskega načrtovanja.

Srečanja sta se udeležila tudi v.d. direktorja KGZS Igor Hrovatič in predsednik KGZS Ciril Smrkoj,

ki sta prisotnim podrobneje predstavila delovanje KGZS. Med prednostnimi nalogami zbornice do leta 2012 je predsednik omenil povečanje stopnje samooskrbe z doma pridelano hrano, kar bi po njegovem predstavljalo tudi nova delovna mesta. Prizadevali si bodo za pomoč manjšim kmetijam in hkrati skrbeli za poseljenost slovenskega podeželja. Še posebej bodo pozornost namenili ekološkemu kmetijstvu in razvoju dopolnilnih dejavnosti na kmetijah, za kar ima lepe možnosti prav dolenjsko in belokranjsko kmetijstvo. Kmetijsko gozdarska zbornica pričakuje pri tem podporo politikov tako na občinski kot na državni ravni. Po Smrkojevih bese-

dah je pomembno obdobje 2009-2010, ko bo Evropska komisija pripravila politiko kmetijstva za leta 2014-2020. Slovenija namreč nima enakih možnosti za pridelavo hrane kot mnoge druge evropske države, ekonomska moč kmetijstva in podeželja pa v zadnjih letih pada.

Županja občine Metlika in poslanka v državnem zboru Renata Brunskole je izpostavila problem brezposelnosti v tej občini, svetnik v državnem svetu Jože Mihelčič iz Semiča pa je opozoril na zaraščanje kmetijskih površin v Beli krajini. Direktor kmetijsko-gozdarskega zavoda je povedal, da se na zavodu še posebej trudijo za pri-

dobitev investicijskih sredstev in projektov, s čimer želijo omogočiti večjo konkurenčnost in povečati obseg turistične ponudbe ter pridelave v okviru dopolnilnih dejavnosti na kmetijah.

Udeleženci delovnega sestanka so menili, da so taka srečanja koristna, saj omogočajo neposredno izmenjavo pogledov na reševanje težav, kar je zelo pomembno za učinkovito in usklajeno delovanje. Tovrstno delovno srečanje bo v prihodnje stalnica v delovanju novomeške območne enote kmetijsko gozdarske zbornice, ki je ena od trinajstih v sklopu te nevladne stanovske organizacije. Njena naloga je med drugim zastopanje interesov kmetijstva, svetovanje posameznikom in pravnim osebam, ki opravljajo kmetijsko, gozdarsko in ribiško dejavnost, ter pospeševanje gospodarnega in okolju prijaznega kmetovanja.

Svet OE KGZS Brežice želi vsem svojim članom vesele božične praznike, v novem letu pa veliko zdravja, sreče in sodelovanja v prid slovenskemu kmetijstvu in podeželju.

Predsednik Boris Orešek

Svet OE KGZS Novo mesto želi vsem svojim članom vesele božične praznike, v novem letu pa veliko zdravja, sreče in sodelovanja v prid slovenskemu kmetijstvu in podeželju.

Predsednik Igor Hrovatič

Izzivi v kmetijstvu v novih državah članic EU

V organizaciji litvanskega kmečkega združenja je v začetku decembra v Litvi potekala mednarodna konferenca o vlogi kmetijskih organizacij pri oblikovanju prihodnje kmetijske politike Evropske unije. Konference so se udeležile članice evropskega Združenja kmetov in njihovih zadrug (COPA-COGECA) iz novih držav članic EU.

Predstavniki Evropske komisije je spregovoril o novostih, ki se obetajo skupni kmetijski politiki po pregledu stanja kmetijske politike (t. i. »Health Check«), generalni sekretar COPE-COGECE Pekka Pesonen pa je opisal način zastopanja interesov evropskih kmetov in poudaril, da je potrebno okrepi-ti sodelovanje med različnimi kme-

tijskimi organizacijami v samih državah, da bodo problemi in stališča do kmetijske politike jasna in tudi nazorno predstavljena organizacija COPA in COGECA. Le tako bo zastopanje pred Evropsko komisijo in Evropskim parlamentom ustrezno.

Predstavniki kmetijskih zbor-nic in drugih nevladnih organiza-

cij so predstavili poglobitne težave, s katerimi se soočajo kmetje v njihovih državah. Vsem pa je bilo skupno dejstvo, da položaj novih držav članic EU v primerjavi s starimi ni enakopraven, saj se višina neposrednih plačil občutno razlikuje od tistih, ki jih prejema stare članice.

Predsednik Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije **Ciril**

Smrkolj je ob predstavitvi skupne deklaracije le-to podprl, vendar je predlagal določene dopolnitve. V prvi vrsti bi bilo potrebno dodatno finančno podpreti kmetijstvo v območjih z omejenimi dejavniki, in sicer na evropski ravni. V deklaraciji naj bi tudi bolj poudarili pomen nevladnih organizacij ter potrebo po zagotovitvi dodatnih finančnih sredstev za njihovo dejavnost. Deklaracija pa ne bi smela obiti problema nadaljnje širitve Evropske unije, saj bodo nove članice v povsem neprimerljivem položaju. Zato je ena pomembnejših nalog SKP zmanjšanje razlik med regijami in članicami.

Skupna deklaracija konference je bila poslana na Evropsko komisijo, v Evropski parlament in na Evropsko združenje kmetov in njihovih zadrug COPA-COGECA.



Evropski utrinki

ZDRAVA PREHRANA V ŠOLAH

Evropska komisija je pozdravila politični dogovor v okviru Sveta za kmetijstvo o predlogu sistema razdeljevanja sadja in zelenjave šolskim otrokom v Evropski uniji. Evropska sredstva v vrednosti 90 milijonov evrov letno bodo namenjena nakupu in razdeljevanju svežega sadja in zelenjave po šolah. V državah članicah, ki se bodo odločile uporabljati program, bo ta sofinanciran z nacionalnimi in

zasebnimi sredstvi. Sistem razdeljevanja sadja je namenjen spodbujanju dobrih prehranjevalnih navad pri mladih, saj izsledki študij kažejo, da se pridobljene navade v mladosti ohranjajo celo življenje. Poleg razdeljevanja sadja in zelenjave šolskim otrokom bodo morale sodelujoče države članice v okviru sistema pripraviti tudi strategije, ki bodo vključevale izobraževalne pobude in pobude za ozaveščanje ter izmenjavo najboljših praks. Ocenjuje se, da ima v

Evropski uniji 22 milijonov otrok prekomerno telesno maso. Od tega je več kot 5 milijonov otrok debelih, ta številka pa naj bi se vsako leto povečala za 400 tisoč. Boljša prehrana lahko igra pomembno vlogo pri reševanju tega vprašanja. Sistem bo začel delovati s šolskim letom 2009/2010.

EVROPSKO OMREŽJE ZA RAZVOJ PODEŽELJA

Evropska komisija je lansirala evropsko omrežje za ra-

zvoj podeželja, ki bo združevalo oblikovalce politike, znanstvenike in druge ključne akterje s področja razvoja podeželja. Omrežje je namenjeno izmenjavi zamisli, informacij, izkušenj in mnenj, ki bodo pomagala reševati gospodarske, okoljske in družbene izzive. Več o tem: <http://europa.eu>

» SAŠA HOČEVAR

POVABILO K PRIJAVI INTERESA

Vlada Republike Makedonije, Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in vodno gospodarstvo namerava postaviti prodajno-distribucijske centre, ki bodo namenjeni prodaji presežkov kmetijskih proizvodov in živil. V prvem planu želi Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in vodno gospodarstvo Republike Makedonije postaviti prodajno-distribucijske centre za kmetijske proizvode in živila v naslednjih regijah: Gevgelija-Bogdanci (vsi sezonski proizvodi - paradižnik, kumare, zelje, mladi krompir, melone, lubenice itd.), Bitola (paradižnik, jabolka, kumare), Sv. Nikole (paprika, paradižnik, lubenice), Tetovo (jagode, jabolka), Debarca (krompir, čebula), Resen (jabolka, češnje, višnje), Kocani (paprika, čebula) in Bosilovo (vsi sezonski proizvodi - paradižnik, kumare, zelje, mlad krompir, melone, lubenice itd.). Makedonija je največji pridelovalec svežega sadja in zelenjave v regiji, z obsežnim pridelkom specifičnih sezonskih živil po posameznih področjih. Vsako področje prideluje določen asortiman kmetijskih proizvodov glede na klimatske razmere in sestavo tal oz. zemljo. Na začetku želimo identificirati potencialne partnerje, ki se zanimajo za izgradnjo in organizacijo delovanja prodajno-distribucijskih centrov. Omenjen krog interesentov bomo zbrali na podlagi Prijav interesa (Expressions Of Interest -EOIs) s strani podjetij in/ali konzorcijev, ki imajo izkušnje na področju financiranja, izgradnje in delovanja prodajno-distribucijskih centrov za kmetijske proizvode in živila. Tovrstni centri bodo opravljali funkcijo odkupa kmetijskih proizvodov in živil od lokalnih kmetov in živilskih podjetij, usklajevanja, pakiranja, shranjevanja in distribucije proizvodov v skladu s potrebami trga. Prijavo interesa pošljite v angleškem jeziku na naslov Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in vodno gospodarstvo, Leninova 2, 1000 Skopje, Republika Makedonija, do 20. januarja 2009. Prijava interesa naj vključuje: opis vašega podjetja ali konzorcija, seznam podobnih referenčnih projektov v zadnjih petih letih in vaše kapacitete za prodajo tovrstnih proizvodov.

Vabljeni tudi prodajne verige.

Poslovni načrt modela prodajno-distribucijskih centrov in dodatne informacije so vam na voljo na spodnjem naslovu:

Republika Makedonija
Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in vodno gospodarstvo
Oddelek mednarodnih odnosov
 tel: ++389023127 760
 faks: ++389023124 224
 e-pošta: Biljana.Petrovska@mzsv.gov.mk

www.mzsv.gov.mk

INVITATION FOR EXPRESSIONS OF INTEREST

The Government of the Republic of Macedonia, Ministry of Agriculture, Forestry and Water Economy intends to develop purchase-distribution centers for selling the surplus of agricultural products. As a priority, the Ministry of Agriculture, Forestry and Water Economy of the Republic of Macedonia wants to develop the purchase-distribution centers of agricultural products in the following regions: Gevgelija-Bogdanci (all seasonal products-tomatoes, cucumbers, cabbage, spring potatoes, melon, watermelon, etc.), Bitola (tomatoes, apples, cucumbers), Sv.Nikole (peppers, tomatoes, watermelons), Tetovo (strawberries, apples), Debarca (potatoes, onions), Resen (apples, cherries, sour-cherries), Kocani (peppers, onions) and Bosilovo (all seasonal products -tomatoes, cucumbers, cabbage, spring potatoes, melon, watermelon, etc.). Macedonia is the largest regional producer of fresh fruit and vegetables, with vast amounts of seasonal products specific for each region. Each location has its own traditional products according to the climate conditions and soil. In order to initially identify interested parties for construction and operation of purchase-distribution centers, Expressions Of Interest (EOIs) are sought from companies and / or consortia with experience in financing, building and operating purchase-distribution centers of agricultural products. The center should purchase the products by local farmers and companies, calibrate, pack, store and distribute the products according to the market requirements. EOIs, to be submitted in English to the Ministry of Agriculture, Forestry and Water Economy, address »Leninova« no.2, 1000 Skopje, Republic of Macedonia by January 20, 2009. The EOI's should include: Company's or consortia profile, reference list of similar projects conducted in the last 5 years and capacity to sell the products.

Supply chains are invited.

The business plan for the model of the purchase-distribution centers and additional information available at the address below:.

The Republic of Macedonia
Ministry of Agriculture, Forestry and Water Economy
Department for International Cooperation
 tel: ++389023127 760
 fax: ++389023124 224
 e-mail: Biljana.Petrovska@mzsv.gov.mk

POVABILO K PRIJAVI INTERESA

Vlada Republike Makedonije, Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in vodno gospodarstvo namerava povabiti potencialna podjetja k nakupu presežkov kmetijskih proizvodov in živil ter njihovi prodaji na mednarodnih trgih. Makedonija je največji pridelovalec svežega sadja in zelenjave v regiji, z obsežnim pridelkom specifičnih sezonskih živil po posameznih področjih. Vsako področje prideluje določen asortiman kmetijskih proizvodov glede na klimatske razmere. Glavni kmetijski proizvodi, namenjeni prodaji, so: paradižnik, krompir, lubenice, zelje, čebula, breskve, namizno grozdje, jabolka, kumare, paprika in orientalski tobak. Na začetku želimo identificirati potencialne partnerje preko Prijav interesa (Expressions Of Interest – EOLs) s strani trgovskih družb, ki imajo izkušnje na področju prodaje sadja in zelenjave ter ostalih kmetijskih proizvodov in živil. Prijavo interesa pošljite v angleškem jeziku na naslov: Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in vodno gospodarstvo, Leninova 2, 1000 Skopje, Republika Makedonija do 20. januarja 2009. Prijava interesa naj vključuje: opis vašega podjetja ali konzorcija, seznam podobnih referenčnih projektov v zadnjih petih letih in vaše izkušnje pri prodaji hitro pokvarljivih kmetijskih proizvodov.

Za dodatne informacije smo vam na razpolago na spodnjem naslovu.

Republika Makedonija
Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in vodno gospodarstvo
Oddelek mednarodnih odnosov
tel: ++389023127 760
faks: ++389023124 224
e-pošta: Biljana.Petrovska@mzsv.gov.mk

INVITATION FOR EXPRESSIONS OF INTEREST

The Government of the Republic of Macedonia, Ministry of Agriculture, Forestry and Water Economy intends to invite companies to purchase the surplus of agricultural products and to merchandise them on the international markets. Macedonia is the largest regional producer of fresh fruit and vegetables, with vast amounts of seasonal products specific for each region. Each location has its own traditional products according to the climate conditions. Main products for sale are: tomatoes, potatoes, watermelons, cabbage, onions, peaches, table grapes, apples, cucumbers, peppers and oriental tobacco. In order to initially identify interested parties, Expressions Of Interest (EOIs) are sought from trading companies for fruit and vegetables with experience in trading with agricultural products. EOIs, to be submitted in English to the Ministry of Agriculture, Forestry and Water Economy, address »Leninova« no.2, 1000 Skopje, Republic of Macedonia by January 20, 2009. The EOI's should include: Company's or consortia profile, reference list of similar projects conducted in the last 5 years and experience in trading with fresh agricultural products.

For additional information feel free to contact the addresses below.

The Republic of Macedonia
Ministry of Agriculture, Forestry and Water Economy
Department for International Cooperation
tel: ++389023127 760
fax: ++389023124 224
e-mail: Biljana.Petrovska@mzsv.gov.mk

www.mzsv.gov.mk

ZA SPROSTITEV

Sudoku

		5			6	8		
	2	7				1		6
	8		2	5				
2			6					9
	9			7				8
4				3				5
			3	1			7	
7	9					2	1	
		4	5			9		

Haloška gibanica

Kvašeno testo:

500 g moke (pol ostre, pol gladke)
 30 g kvasa
 10 g soli
 1 žlica sladkorja
 1–2 jajci
 40 g masla
 2,5 dl mleka

Nadev:

1 kg skute
 2 dl kisle smetane
 2 jajci
 150 g sladkorja
 80 g poparjenega pšeničnega zdroba
 cimet

Preliv:

2 dl kisle smetane
 2 jajci
 po želji malo sladkorja

Priprava:

Iz sestavin za kvašeno testo zgnetemo srednje mehko testo in ga pustimo vzhajati. Vzhajanega razvaljamo in ga položimo v pomaščen okrogel lončeni model ali v pekač. Nadevamo ga s skutnim nadevom, prelijemo s smetanovim prelivom ter spečemo. Gibanico ponudimo še topla.

Dober tek!



Kongres treh dežel: Domače naj ima prednost

Na tridnevnem Kongresu treh dežel, ki je potekal od 1. do 3. decembra v Vrbi na avstrijskem Koroškem (Velden), so prisotni razpravljali o tem, kakšne možnosti imajo regionalni prehrambeni izdelki v globaliziranem svetu. Kongres je potekal v okviru projekta Agrarkontakt – Čezmejna mreža za kmetijstvo in gozdarstvo.

Prvi dan kongresa je udeležence pozdravil tudi Ciril Smrkolj, predsednik Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije, ki je poudaril po-

men osveščanja tako pridelovalcev kot potrošnikov o prednostih regionalne prehrane, hkrati pa pozval politiko, da finančno podpre tovrstne projekte. Zadnji dan kongresa smo v okviru pogostitve udeležencev predstavili tudi izbrane dobrote iz Slovenije. Tako smo ponudili kraški pršut in kruh turistične kmetije Cigoj, prekmursko gibanico in pe-rece kmetije Rudaš ter vino (teran Štok in cviček Jakše).

» ROBERT PEKLAJ



PROTEST ZARADI ŠKODE PO VOLKU

KGZS protestira proti počasnemu ukrepanju Ministrstva za okolje pri preprečevanju in odpravljanju škode po volku. Strategija ohranjanja in trajnostnega upravljanja z volkom še vedno ni sprejeta, čeprav se pripravlja že od leta 2006. Zaradi sedemkratnega povečanja škod v zadnjih treh letih se ne moremo strinjati s predlogom zavoda za varstvo narave, ki za leto 2009 ne predlaga odstrela volka. KGZS zahteva, da se takoj ukrepa in začne z aktivnim upravljanjem populacije volka. Pri tem naj se upošteva težak položaj rejcev, ki že opuščajo rejo.

**KMETIJSKO GOZDARSKI ZAVOD NOVO MESTO
ŽELI VSEM BRALCEM IN ČLANOM KGZS VESELE
BOŽIČNE PRAZNIKE, V NOVEM LETU PA VELIKO
ZDRAVJA, SREČE IN POSLOVNIH USPEHOV!**

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije

**DIREKTOR
JOZE SIMONČIČ**

KMETIJSKO GOZDARSKI ZAVOD
NOVO MESTO

Vroča zimska ponudba



Izkoristite ugodne pogoje
vezave depozitov
in udobne pogoje
najema kreditov
do 21. marca 2009.



DEŽELNA BANKA SLOVENIJE

vedno blizu

DBS FON
(☎ 080 17 55)

DBS NET

www.dbs.si